

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Katja Jalonen

TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Case Yritys X

Liiketalous
2016

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Katja Jalonen
Opinnäytetyön nimi	Tilinpäätösanalyysi Case Yritys X
Vuosi	2016
Kieli	suomi
Sivumäärä	51 + 15 liitettä
Ohjaaja	Jukka Niittykoski

Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda tilinpäätösanalyysi case yritykselle. Tilinpäätösanalyysi toteutettiin tunnuslukuanalyysinä ja kassavirtalaskelmana. Tutkimus toteutettiin yrityksen neljän viimeisen tilinpäätöksen pohjalta. Laskettuja tunnuslukuja vertailtiin Finnvera Oyj:n julkaisemiin toimialan tunnuslukuihin. Tavoitteena oli saada kattava käsitys yrityksen taloudellisesta tilasta, maksuvalmiudesta, vakavaraisuudesta ja kannattavuudesta ja siitä mihin suuntaan yrityksen talous on viime vuosien aikana kehittynyt. Case-yrityksenä toimi jätehuoltoalan yritys Etelä-Pohjanmaalta.

Työn teoria keskittyy kirjanpitolakiin, kirjanpitoasetukseen ja alan kirjallisuuteen. Työ alkaa teoriaosuudella, jossa on selvitetty tilinpäätöksen perusteet, tilinpäätösanalyysin perusteet ja keskeiset käsitteet. Tämän jälkeen on esitelty tunnusluvut, joita työssä lasketaan. Teoriaosuuden jälkeen vuorossa on tunnuslukujen analysointi. Analyysit on suoritettu Microsoftin Excel-tilukkolaskentaohjelmaa hyväksi käyttäen.

Työssä havaittiin, että yrityksen taloudellinen tila on kohdentunut tarkasteluaikana. Melkein jokaisen lasketun tunnusluvun paras arvo oli vuoden 2015 arvo. Näin voitiin päätellä, että yrityksen taloudellinen tila on menossa oikeaan suuntaan.

Avainsanat	Tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, kannattavuus, maksuvalmius, vakavaraisuus

ABSTRACT

Author	Katja Jalonen
Title	A Financial Statement Analysis for Case Company X
Year	2016
Language	Finnish
Pages	51 + 15 Appendices
Name of Supervisor	Jukka Niittykoski

The aim of this thesis was to create a financial statement analysis for the case company. The financial statement analysis was implemented as a statistic analysis and cash flow statement. The analysis was done using financial statements from the last four years. The calculated statistics were compared to the domain statistics published by Finnvera Co. The goal of this thesis was to achieve comprehensive insight of the financial state, liquidity, rating and profitability of the company and the direction in which the economy of the company is heading. The case company in this thesis was one of the waste industry operators in southern Ostrobothnia.

The theory in this thesis focuses on the accounting act, accounting regulation and the literature of the field. Thesis begins with a theoretical study which examines the basics of the accountings, statement analysis and key terminology. After that the thesis introduces the statistics which are used later in the calculations. After the theoretical study comes the central care of this thesis, the analysis. The analysis was done using Microsoft Excel spreadsheet application.

The thesis indicates that the financial state of the case company has improved during the analysis period. The best financial figures were almost always from the year 2015. It can be concluded that the company's state is going in to the right direction.

Keywords	financial statement, financial statement analysis, liquidity, rating, profitability

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	8
2	KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS.....	10
	2.1 Tilinpäätöksen sisältö ja laadinta	10
	2.2 Tuloslaskelma	11
	2.3 Tase	11
	2.3.1 Vastaavaa	11
	2.3.2 Vastattavaa	12
3	TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	14
	3.1 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät	15
	3.2 Oikaisutoimenpiteet	17
	3.3 Oikaistu tuloslaskelma	17
	3.4 Oikaistu tase.....	20
	3.4.1 Vastaavaa	20
	3.4.2 Vastattavaa	22
	3.5 Kassavirtalaskelma	23
4	ANALYSOITAVAT TUNNUSLUVUT	24
	4.1 Kannattavuuden tunnusluvut	24
	4.1.1 Liiketulosprosentti	24
	4.1.2 Käyttökateprosentti	25
	4.1.3 Nettotulosprosentti	25
	4.1.4 Sijoitetun pääoman tuottoprosentti	26
	4.1.5 Kokonaispääoman tuottoprosentti.....	27
	4.2 Maksuvalmiuden tunnusluvut.....	28
	4.2.1 Quick ratio.....	29
	4.2.2 Current ratio	29
	4.2.3 Myyntisaamisten kiertoaika	30
	4.2.4 Ostovelkojen kiertoaika	30

4.3	Vakavaraisuuden tunnusluvut.....	30
4.3.1	Omavaraisuusaste.....	31
4.3.2	Suhteellinen velkaantuneisuus	32
4.4	Muut tunnusluvut	32
4.4.1	Liikevaihdon muutosprosentti.....	32
4.4.2	Liikevaihto/hlö	33
5	TILINPÄÄTÖSANALYYSI KOHDEYRITYKSESSÄ.....	34
5.1	Kannattavuus.....	34
5.2	Maksuvalmius	39
5.3	Vakavaraisuus	43
5.4	Muut tunnusluvut	45
5.5	Kassavirtalaskelma	47
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	49
	LÄHTEET.....	52

LIITTEET

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1. Liiketulosprosentti.	35
Kuvio 2. Käyttökateprosentti.	36
Kuvio 3. Nettotulosprosentti.	37
Kuvio 4. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti.	38
Kuvio 5. Kokonaispääoman tuottoprosentti.	39
Kuvio 6. Quick ratio.	40
Kuvio 7. Current ratio.	41
Kuvio 8. Myyntisaamisten kiertoaika.	42
Kuvio 9. Ostovelkojen kiertoaika.	43
Kuvio 10. Omavaraisuusaste.	44
Kuvio 11. Suhteellinen velkaantuneisuus.	45
Kuvio 12. Liikevaihdon muutosprosentti.	46
Kuvio 13. Liikevaihto/henkilö.	46
Taulukko 1. Oikaistun tuloslaskelman palkkakorjaus.	18

LIITELUETTELO

LIITE 1. Virallinen tuloslaskelma vuodet 2012-2013.

LIITE 2. Virallinen tase vastaavaa vuodet 2012-2013.

LIITE 3. Virallinen tase vastattavaa vuodet 2012-2013.

LIITE 4. Virallinen tuloslaskelma vuodet 2014-2015.

LIITE 5. Virallinen tase vastaavaa vuodet 2014-2015.

LIITE 6. Virallinen tase vastattavaa vuodet 2014-2015.

LIITE 7. Oikaistun tuloslaskelman kaava.

LIITE 8. Oikaistun taseen vastaavaa kaava.

LIITE 9. Oikaistun taseen vastattavaa kaava.

LIITE 10. Yritys X oikaistut tuloslaskelmat.

LIITE 11. Yritys X oikaistut taseet vastaavaa.

LIITE 12. Yritys X oikaistut taseet vastattavaa.

LIITE 13. Yritys X kassavirtalaskelma.

LIITE 14. Toimialan tunnusluvut.

LIITE 15. Yritys X:n tunnusluvut.

1 JOHDANTO

Yrityksen tulee taata perustoimintojen toimivuus ja pystyä kehittämään liiketoimintaansa jatkuvasti. Toimivan yrityksen tulisi toimia kannattavasti ja siksi yrityksen kannattavuus on yksi tarkastelluimpia kohteita, kun mitataan yrityksen taloudellista tilaa. Kannattavuus on perusedellytyksenä yrityksen pitkälle ja menestyksekkäälle yrittäjätoiminnalle.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on laatia tilinpäätösanalyysi. Tilinpäätösanalyysillä tarkastellaan yrityksen kannattavuutta, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta. Työssä on tutkittu yrityksen kolmen edellisen tilikauden tilinpäätöksiä, joiden pohjalta on pystytty tekemään tunnuslukuanalyysi. Näitten lisäksi työhön tehdään rahavirta-analyysi kassavirtalaskelman muodossa. Tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella yrityksen tämän hetkistä tilaa ja mihin suuntaan talous on menossa. Työssä halutaan löytää myös kehittämiskohtia yrityksen toiminnasta ja tämän perusteella antaa tietoa yritykselle mahdollisista kasvu- ja kehityskohteista.

Toimeksiantajana yrityksenä toimii Etelä-Pohjanmaan alueella toimiva jätealan yritys. Yrityksen palveluksessa toimii noin 20 henkilöä. Yritys on perustettu vuonna 1999. Viimeisen päättyneen tilikauden liikevaihto oli noin 1,7 miljoonaa euroa. Yritykseen tullaan työn kuluessa viittaamaan nimellä Yritys X.

Työssä perustana on teoriaosuus. Teoriaosuudessa käydään läpi kirjanpidon ja tilinpäätöksen perusteet. Teoriaosuudessa käydään läpi myös tilinpäätösanalyysin perusteet ja teoriaa työssä käytettävistä tunnusluvuista.

Omana tavoitteena on saada kattavampi käsitys tilinpäätöksestä ja sen tulkinnasta. Tavoitteena on tuottaa yritykselle tietoa omasta taloudellisesta tilasta ja myöskin talouden kehittämiskohteista. Työllä on erityisesti hyötyä yrityksen johdolle, mutta myös sidosryhmille, jotka haluavat tietää yrityksen tämän hetkisestä taloudellisesta tilasta.

Tilinpäätösanalyysin pohjana on käytetty mallia, jonka on luonut Yritystutkimuslautakunta ja se esitetään heidän tekemässä kirjassa Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Tämän kirjan pohjalta yrityksen tilinpäätökset on oikaistu sekä oikaistun tilinpäätöksen perusteella on laskettu erilaisia tunnuslukuja. Näitä tunnuslukuja on vertailtu saman toimialan yritysten yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin. Tämän jälkeen tilinpäätösten perusteella on tehty kassavirtalaskelma yritykselle. Analyysien pohjalta lopuksi on pohdittu mitä heikkouksia yrityksellä on ja mihin suuntaan yrityksen toiminta on menossa.

Tutkimuskysymyksinä työssä on:

- Mikä on tilinpäätösanalyysi?
- Minkälainen on yrityksen taloudellinen tila tällä hetkellä?
- Mihin suuntaan yrityksen talous on kehittynyt?

2 KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS

Kirjanpito on kokonaisuus, joka koostuu yrityksen tuotosta, kuluista, omaisuudesta, varoista ja veloista. Kirjanpidon päätarkoituksena on selvittää yritystoiminnan tulos. Yrityksen jaettava voitto selviää kirjanpidon avulla ja se kiinnostaa etenkin yrityksen omistajia. Yrityksen voitto vaikuttaa siihen kuinka paljon veroja yritys maksaa. Veroilmoitukset laaditaan kirjanpidon perusteella. (Tomperi 2014, 11.)

Kirjanpidolla on niin sanottuja erilläänpitotehtäviä. Tämä tarkoittaa sitä, että eri yksiköiden menot, rahat ja tulot pidetään erillään toisistaan. Tällä pystytään näkemään tarkemmin yksiköittäin mihin rahat kuluvat. Yrityksen johto käyttää kirjanpitoa apunaan toteuttaessaan toiminnan suunnittelua ja seuranta. (Tomperi 2014, 11.)

Kirjanpitolaki säätelee kenen kaikkien tulee pitää kirjanpitoa. Lain mukaan kirjanpitovelvollisia ovat kaikki, jotka harjoittavat liike- tai ammattitoimintaa tai ne jotka oikeudellisen muotonsa perusteella ovat kirjanpitovelvollisia, riippumatta siitä mikälaista toimintaa harjoittavat. Näitä ovat kaikki osakeyhtiöt, osuuskunnat, avoimet ja kommandiittiyhtiöt, yhdistykset ja säätiöt. (KPL 30.12.1997/1336)

Yritys laatii tilinpäätöksen tilikautensa päätteeksi. Tilikausi on se aika, jolta yrityksen tulos selvitetään. Tilikauden normaalipituus on 12 kuukautta, mutta se voi olla myös pidempi. Maksimissaan se voi kuitenkin olla 18 kuukautta. Suuret yritykset laativat myös välitilinpäätöksiä, jotta johto pysyy tarkemmin selvillä yrityksen menestymisestä. (Tomperi 2014, 13.)

2.1 Tilinpäätöksen sisältö ja laadinta

Tilinpäätöksen tavoitteena on antaa kuva yrityksen taloudellisesta suorituksesta ja asemasta. Tätä tietoa yrityksen sisäiset ja ulkopuoliset tahot käyttävät päätöksenteon tukena. Tilinpäätöstä Suomessa ohjaa normisto nimeltään FAS eli Finnish Accounting Standards. Tämän säännösten muodostaa kirjanpitolaki (KPL), kirjanpitoasetus (KPA), muut normit ja asetukset sekä kirjanpitolautakunnan päätökset. Suomessa on mahdollista käyttää myös kansainvälistä IFRS (International Financial Reporting Standards) standardia. IFRS:n käyttäminen on kuitenkin pakollista niille

yrittäjille, joiden liikkeeseen laskemilla arvopapereilla käydään kauppaa EU-alueella. (Leppiniemi & Kyykkänen 2007, 17-18.)

2.2 Tuloslaskelma

Tuloslaskelman tärkein tehtävä on selvittää tilikaudella syntynyt voitto tai tappio ja miten se on syntynyt. (KPA 1§) Tuloslaskelma laaditaan yleensä suoriteperustetta noudattaen. Yrityksellä on mahdollisuus kirjanpitolain perusteella valita, käyttääkö kululaji- vai toimintakohtaista tuloslaskelmaa kaavaa. Kululajikohtaista tuloslaskelmaa käyttävät suurin osa yrityksistä Suomessa. Toimintakohtaista tuloslaskelmaa käyttävät yleensä vain suuremmat yritykset. (Niskanen & Niskanen 2003, 28.)

Tuloslaskelma sisältää tuotot ja kulut, jotka johtuvat yrityksen varsinaisesta liiketoiminnasta. Tuloslaskelman aluksi liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot. Näistä vähennetään liiketoiminnasta johtuneet kulut esimerkiksi materiaalit, henkilöstökulut, poistot ja muut kulut. Tästä saadaan selville liikevoitto tai liiketappio. Liikevoiton jälkeen tuloslaskelmassa esitetään rahoituskulut ja -tuotot, satunnaiset tuotot ja -kulut, poistoero, vapaaehtoisten varausten muutos ja tuloverot. (Tomperi 2014, 147.)

2.3 Tase

Tase kuvaa yrityksen taloudellista asemaa, kun tilikausi on päättynyt. Taseessa on kaksi puolta, vastaavaa ja vastattavaa. (Ikäheimo, Malmi & Walden 2016, 56.) Vastaavaa -puolelta selviää mistä omaisuus koostuu ja vastattavaa -puoli taas kertoo mistä rahaa on tullut eli rahan lähteet. (Niskanen ym. 2003, 38.) Tasekaavoja on vain yksi, joita kaikki kirjanpitovelvolliset käyttävät. Seuraavaksi tarkastellaan lähemmin taseen molempia puolia.

2.3.1 Vastaavaa

Taseen vastaavaa puolen eriä kutsutaan nimellä aktiivat ja aktiivat kertovat varat, joita tilinpäätöksen tekohetkellä yrityksellä on hallussa ja joilla on tulontuottamisolotouksia yritykselle. Vastaavaa puolen voi jakaa sekä pysyviin vastaaviin että vaihtuviin vastaaviin. Pysyviä vastaavia ovat erät, jotka on tarkoitettu tuottamaan

tuloa useampana tilikautena. Pysyvät vastaavat jaetaan vielä kolmeen osaan: aineettomat hyödykkeet, aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset. Tämä jako tapahtuu varalisuusluonteen perusteella. Aineettomia hyödykkeitä ovat esimerkiksi ohjelmistojen lisenssit, patentit tai tuotekehitysmenot. Aineellisia hyödykkeitä ovat maa- ja vesialueet, rakennukset ja rakennelmat, koneet ja kalusto sekä muut aineelliset oikeudet. Sijoituksiin merkitään arvopaperit ja sijoitukset, joilla on vaikutusta liiketoiminnan edistämiseen pitkällä aika välillä. (Ikäheimo ym. 2016, 58-59.)

Vaihtuvat vastaavat on tarkoitettu vaihdettavaksi seuraavan tilikauden aikana. Näitä ovat vaihto-omaisuus ja rahoitusomaisuus. Rahoitusomaisuuteen kuuluvat saamiset, arvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Saamisista yleisimmät ovat myyntisaamiset, lainasaamiset sekä siirtosaamiset. Rahoitusarvopaperit sisältävät osakkeet ja osuudet, joita ei ole hankittu pysyvään omistukseen. (Ikäheimo ym. 2016, 60.)

2.3.2 Vastattavaa

Taseen vastattavaa puolelta saa selville yrityksen pääomarahoituksen eli mistä lähteistä yrityksen pääoma koostuu. Vastattavaa -puolen eriä kutsutaan passiivoiksi. Vastattavaa puoli jaetaan omaan pääomaan tilinpäätössiirtojen kertymään, pakollisiin varauksiin ja vieraaseen pääomaan. Oma pääoma kertoo kaikki erät, joita omistajat ovat sijoittaneet yritykseen. Osa omasta pääomasta pystytään jakamaan varojen jakona omistajille. Näitä ovat voitonjakokelpoiset erät eli vapaa oma pääoma. Loput omasta pääomasta on sidottua omaa pääomaa eli ne ovat sidottu yritykseen. (Ikäheimo ym. 2016, 61.)

Tilinpäätössiirrot sisältävät poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset. Kun yritys tekee suunnitelman ylittäviä poistoja, se kerryttää poistoeroa. Vapaaehtoiset varaukset ovat esimerkiksi jälleenhankintavarauksia tai toimintavarauksia riippuen yritysmuodosta. Pakolliset varaukset ovat menoja tai menetyksiä, jotka kohdistuvat aiempaan tilikauteen ja niiden tiedetään varmasti toteutuvan, mutta ajankohtaa ei tiedetä. (Tomperi 2014, 162.)

Vieras pääoma on erät, jotka on yritykseen sijoitettu vieraan pääoman ehdoin. Tämän takia niillä on tietty takaismaksuaika, -ehdot ja mahdollinen korko. Osa vieraasta pääomasta on lyhytaikaista eli se maksetaan takaisin seuraavan tilikauden aikana. Osa taas on pitkäaikaista vierasta pääomaa eli se maksetaan vasta sitä seuraavien tilikausien aikana. Vieraaseen pääomaan merkitään joukkovelkakirjalainat, vaihtovelkakirjalainat, lainat rahoituslaitoksilta, eläkelainat, saadut ennakot, ostovelat, velat konserniyrityksille ja omistusyhteisyriksille, muut velat ja siirtovelat. (Tomperi 2014, 162.)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Kuten edellä jo mainittiin, tilinpäätös kertoo yrityksen tuloksen ja varallisuusase-
man. Tilinpäätösanalyysillä pyritään vertaamaan eri yritysten taloudellista tilaa
tiettyinä aikana tai yhden yrityksen taloudellisen tilan muuttumista tiettyinä ajanjak-
sona. Analyysissä käytetään hyväksi erilaisia tunnuslukuja ja muita menetelmiä,
joiden avulla saadaan kattava tieto siitä, miten yritys on menestynyt ja kehittynyt.
Analyysissä käytetään hyväksi erilaisia tunnuslukuja ja muita menetelmiä, joiden
avulla saadaan kattava tieto siitä, miten yritys on menestynyt ja kehittynyt. (Niska-
nen ym. 2003, 8-10.) Tällä tavalla pystytään sanomaan, ovatko arvot satunnaisia
vai kertovatko ne yrityksen taloudellisen tilan muutoksesta.

Kallunki & Kytönen (2002) jaottelee kirjassaan tilinpäätösanalyysin suoriteperus-
teiseen tilinpäätösanalyysiin, rahavirta-analyysieihin ja markkinaperusteiseen tilin-
päätösanalyysiin. Suoriteperusteisessä tilinpäätösanalyysissä tulot ja menot kirja-
taan, kun ne syntyvät. Sen jälkeen ne jaksotetaan eri tilikausille tuotoiksi ja kuluiksi,
jos tämä on tarpeen. Rahavirta-analyysissä seurataan sitä, kuinka raha liikkuu, eikä
tuottoja ja kuluja kohdisteta. Kun tilinpäätösinformaatio taas yhdistetään osake-
markkinoilta saatavaan informaatioon, on kyseessä markkinaperusteinen analyysi.
(Kallunki & Kytönen 2002, 14.) Tässä työssä on tehty suoriteperusteinen tilinpää-
tösanalyysi sekä rahavirta-analyysi.

Tilinpäätösanalyysissä on kolme päävaihetta. Ensimmäinen vaihe on perustietojen
keräys ja muokkaus. Tässä vaiheessa tuloslaskelma, tase ja liitetiedot muokataan
paremmin vertailukelpoisiksi. Tämä on perusedellytys, jotta tilinpäätöksen tuomaa
informaatiota voidaan verrata aikaisempien vuosien tai muiden yritysten tilinpää-
töksiin. Tätä kutsutaan tilinpäätöksen oikaisemiseksi. Oikaiseminen on käytän-
nössä tilinpäätöksien erien siirtelyä ja uudelleen järjestelyä. (Niskanen ym. 2003,
19.)

Toinen vaihe analyysissä on mittauskohteiden ja analyysimenetelmien valitseminen.
Menetelmät ja kohteet riippuvat siitä, mitä analyysin tekijä haluaa mitata ja
mitä menetelmiä on perusteltua käyttää. (Niskanen ym. 2003, 19.)

Analyysin viimeisessä vaiheessa yrityksen taloudellista tilaa tutkitaan erilaisten tekniikoiden ja vertailukohteiden avulla. Analyysitekniikat voidaan Niskasen mukaan jaotella prosenttimuotoisen tilinpäätöksen laadintaan, trendianalyysiin, tunnuslukuanalyysiin ja kassavirta-analyysiin. Prosenttimuotoinen tilinpäätös on yksinkertaisesti se, että tilinpäätöksen jokainen erä esitetään prosenttiosuutena liikevaihdosta tai taseen loppusummasta. Tämä esittää tilinpäätöserien suhteet toisiinsa tilikauden aikana. Trendianalyysissä laaditaan prosenttilukumuotoiset tilinpäätökset useammalta vuodelta ja näitä vertaillaan keskenään. Tunnuslukuanalyysissä tuloslaskelmasta ja taseesta lasketaan erilaisia tunnuslukuja, jotka mittaavat yrityksen maksuvalmiutta, kannattavuutta ja vakavaraisuutta. Kassavirta-analyysissä taas laaditaan kassavirta- ja rahoituslaskelmia, jossa suoritusperusteiset erät muokataan kassaperusteisiksi. (Niskanen ym. 2003, 19-20.) Tässä työssä tehdään sekä tunnuslukuanalyysi että kassavirtalaskelma.

3.1 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Tilinpäätösanalyysi tuottaa arvokasta tietoa monelle eri yrityksen sidosryhmälle. Kaikilla käyttäjäryhmillä on omat tarpeet eri informaatiolle. Keskeisimpiä käyttäjäryhmiä ovat

- omistajat, sijoittajat ja analyytikot
- yrityksen toimiva johto
- työntekijät
- rahoittajat
- tavarantoimittajat
- asiakkaat
- erilaiset viranomaistahot. (Niskanen ym. 2003, 13.)

Keskeisin käyttäjäryhmä ovat omistajat. Omistajilla tarkoitetaan sekä yrityksen nykyisiä että mahdollisia tulevia omistajia, jotka miettivät yritykseen sijoittamista. Käytännössä tähän ryhmään kuuluu niin yksittäisiä piensijoittajia kuin suuria kansainvälisiä institutionaalisia sijoittajia, joita ovat esimerkiksi erilaiset sijoitusrahastot. Koska yritys maksaa sijoittajilleen osinkoa tekemänsä tuloksen mukaisesti, haluavat sijoittajat ja omistajat tutkia tilinpäätösinformaatiota. Yleensä omistajat ovat

kiinnostuneita saatavasta tuotosta suhteessa riskeihin tai paljonko sijoitus tuo päättäväältä yrityksessä. Keskeisimmässä osassa on siis yrityksen kannattavuuden tutkiminen ja näin kannattavuuden tunnusluvut. Omistajien näkökulmasta yritystä tutkivat myös erilaiset analyytikot. Analyytikot tarkastelevat tilinpäätöstä oman pääoman sijoitusten näkökulmasta. Eri analyytikot painottavat analyysissään eri asioita, joten ennusteet ja suositukset, joita he tekevät saattavat poiketa toisistaan suuresti. (Niskanen ym. 2003, 13-14.)

Tilinpäätösinformaatio on suuressa merkityksessä päivittäisessä liiketoiminnassa. Yrityksen johto käyttää sitä jatkuvasti, kun he tekevät jokapäiväisiä operatiivisia päätöksiä tai suurempia investointi- tai rahoituspäätöksiä. Tilinpäätöksen informaatiota katsellaan monesta eri näkökulmasta. Tulosprosentit kertovat millä aluilla yrityksellä on suurimmat katteet ja minne investointeja kannattaisi keskittää. Rahoitusrakenteen tunnusluvut, esimerkiksi omavaraisuusaste, kertoo missä määrin yritys voi nostaa lainoja. (Niskanen ym. 2003, 14-15.)

Seuraava tilinpäätösanalyysin käyttäjäryhmä on työntekijät. Työntekijät ovat yleensä kiinnostuneita yrityksen taloudellisesta tilasta ja sen kehityksestä, koska tällä on suora vaikutus työpaikkojen säilyvyyteen. Kun yrityksen taloudellinen tila on hyvä, vähennyksiä työpaikoissa ei todennäköisesti tehdä. Toisaalta työntekijät saattavat olla kiinnostuneita tilinpäätöksestä myös, jos yrityksellä käytössä työntekijöille maksettava tulos- tai voittopalkkiojärjestelmät. (Niskanen ym. 2003, 15-16.)

Sekä rahoittajien että tavarantoimittajien kiinnostus tilinpäätösinformaatioon ovat hyvin samankaltaiset. Yritys ostaa tavaroita laskulla ja saa näin maksuun maksuaikaa. Nämä ovat niin sanottuja ostovelkoja ja ostovelat ovat vierasta pääomaa. Ostovelkojen maksuaika on kuitenkin huomattavasti lyhyempi kuin varsinaisen vieraan pääoman. Näin tavarantoimittajia kiinnostaakin erityisesti se, kuinka hyvin yritys pystyy huolehtimaan lyhytaikaisista veloistaan. Parhaiten tästä kertoo vakavaraisuuden sekä erityisesti maksuvalmiuden tunnusluvut. On hyvin yleistä, että tavarantoimittajat hankkivat asiakkaistaan luottoluokituksen, joka ainakin osaksi perustuu tilinpäätöstietoihin. (Kallunki ym. 2002, 19-20.)

Vieraan pääoman rahoittajat ovat kiinnostuneita erityisesti yrityksen vakavaraisuudesta ja sitä koskevasta informaatiosta. Rahoittajat ovat kiinnostuneita siitä, kuinka hyvin yritys pystyy maksamaan lainansa takaisin. Takaisinmaksukykyyn vaikuttaa maksuvalmius, kannattavuus ja vakavaraisuus. (Kallunki ym. 2002, 19.)

Viimeisiä käyttäjäryhminä ovat asiakkaat ja viranomaiset. Yritykselle on kannattavaa hankkia pitkäaikaisia asiakassuhteita. Pitkäaikaiset asiakkaat ovat kiinnostuneita yrityksen suorituskyvystä yleensä silloin, kun asiakas on riippuvainen tuotteen tai raaka-aineen jatkuvasta saannista. Tilinpäätös kertoo hyvin riskeistä, jotka liittyvät asiakassuhteisiin. Keskeisin viranomainen, joka on kiinnostunut yrityksen tilinpäätöksen tuottamasta informaatiosta, on verottaja. Yritys maksaa sekä arvonlisäveroa että tuloveroa tuloksen mukaan. Veroviranomaiset ovat kiinnostuneita siitä, mikä on yrityksen verotettava tulo ja maksaako yritys tarpeeksi veroa. (Niskanen ym. 2003, 17.)

3.2 Oikaisutoimenpiteet

Tilinpäätösanalyysin oikaisuilla on päätavoitteena pystyä vertailemaan keskenään eri vuosia ja eri yrityksiä keskenään. Tuloslaskelman oikaisuisen tavoitteena on antaa kuva yrityksen liiketoiminnan volyyymistä ja kannattavuudesta. (Yritystutkimus 2011, 17.) Tase taas kuvaa yrityksen taloudellista asemaa tilinpäätöksen hetkellä. (Yritystutkimus 2011, 27.)

Seuraavista kappaleissa käydään tarkemmin läpi oikaistun tuloslaskelman ja oikaistun taseen kohdat. Oikaistun tuloslaskelman kaava löytyy liitteestä 7 ja oikaistun taseen kaavat liitteistä 8 ja 9.

3.3 Oikaistu tuloslaskelma

Yrityksen liikevaihto koostuu yrityksen varsinaisen toiminnan myyntituotoista, joista on vähennetty annetut alennukset sekä arvonlisävero ja muut välittömästi myyntiin liittyvät verot. Yrityksellä voi olla myyntituottojen lisäksi muita tuottoja, jotka liittyvät yrityksen varsinaiseen liiketoimintaan ja ovat samankaltaisia kuin liikevaihto. Näitä ovat liiketoiminnan muut tuotot. Näitä tuottoja on esimerkiksi vuokratuotot, jos yrityksen toimiala ei ole vuokraustoiminta. Jos näihin tuottoihin

on kirjattu joitain epäsäännöllisiä tuottoja esimerkiksi saatuja käyttöomaisuuden myyntivoittoja, tulee ne siirtää satunnaisiin eriin. (Niskanen ym. 2003, 62-63.)

Oikaistun tuloslaskelman seuraavat kolme erää ovat aine- ja tarvikekäyttö, ulkopuoliset palvelut ja henkilöstökulut. Aine- ja tarvikekäyttö saadaan, kun tuloslaskelman aine- ja tavaraostoista vähennetään varastojen lisäys tai lisätään varastojen vähenys. Ulkopuolisilla palveluilla tarkoitetaan työnantajasuorituksista maksettuja korvauksia, jotka liittyvät myyntiin tai tuotantoon. Tällaisia katsotaan esimerkiksi alihankkijoiden tai suunnittelutoimistojen suorittaman palvelut tai työvoiman vuokrauskulut. Henkilöstökuluihin sisältyvät ennakonpidätyksen alaiset palkat ja niihin verrattavat kulut. Myös muut henkilöstökulut kuten sosiaaliturvamaksut, vakuutusmaksut ja eläkemaksut kuuluvat tähän ryhmään. (Niskanen ym. 2003, 63-64.)

Eri yhtiömuotoja kohdellaan eri tavoin verotuksessa. Yksi näistä tavoista on se, miten omistajan palkkaa kohdellaan. Yksityisen elinkeinoharjoittajan palkka ei kuulu tuloslaskelmaan ja henkilöyhtiöissä palkka voidaan merkitä kuluksi ainoastaan erikoistapauksissa. Tämä aiheuttaa vaikeuksia yrityksen vertailuissa, joten tilinpäätösanalyysissä tämä korjataan laskennallisella palkkakorjauksella. Palkkakorjaus suositellaan tehtäväksi, kun omistajien työpanos on yrityksessä ilmeinen tai palkkaa ei ole merkitty tuloslaskelmaan kuluksi. Tämä oikaisu koskee henkilöyhtiöitä, yksityisiä elinkeinoharjoittajia ja osakeyhtiöitä silloin, jos palkkaa ei ole merkattu kuluksi. Ohje palkkakorjauksen tekemiseen ja summiin on esitetty taulukossa 1. (Yritystutkimus 2011, 19-20.)

Liikevaihto € (12kk)	Palkkakorjaus/henkilö €
70 000 – 400 000	20 000
> 400 000	30 000

Taulukko 1. Oikaistun tuloslaskelman palkkakorjaus.

Seuraavana oikaistun tuloslaskelman eränä on liiketoiminnan muut kulut. Tämä pitää sisällään erilaisia varsinaisen liiketoiminnan muita kuluja, kuten vuokra, mainos- ja markkinointikulut tai syntyneet luottotappiot. Liiketoiminnan muita kuluja täytyy oikaista, jos käyttöomaisuuden myyntitappiot syntyvät kokonaisesta toimialasta luopumisen yhteydessä. Tällöin erä kirjataan satunnaisiin kuluihin. Myös

muut liiketoimintaan kuulumattomat erät kuuluvat satunnaisiin kuluihin. (Niskanen ym. 2003, 64.)

Kun yritys harjoittaa valmistustoimintaa, täytyy oikaistun tuloslaskelmassa laskea valmisteveraston muutos. Tämä saadaan, kun valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutokseen lisätään erä nimeltä valmistus omaan käyttöön. Tällä tarkoitetaan tuotteita, joita yritys tekee omana tuotantona, mutta ne on kirjattu pysyviksi vastaaviksi eikä myynniksi. (Niskanen ym. 2003, 65.)

Suunnitelman mukaiset poistot ovat seuraava oikaistun tulolaskelman erä. Ne perustuvat yrityksen käyttöomaisuuden hankintoihin ja niiden käyttöikänsä. Näihin syntyy oikaisutarve, jos poistoja ei ole tehty oikeassa suhteessa käyttöomaisuuden laatuun tai määrään tai poistoajat ovat olleet liian pitkät. Jotta tilinpäätöksen informaation olisi selkeämpää, jaetaan poistot suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi arvonalentumisiin pysyvien vastaavien hyödykkeistä ja vaihtuvien vastaavien poikkeuksellisiin arvonalentumisiin. (Niskanen ym. 2003, 65.)

Seuraava erä on tuotot osuuksista ja muista sijoituksista. Tämä ryhmä sisältää virallisen tuloslaskelman erät tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä, tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä ja tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista. Tässä mahdollinen oikaisu on se, että kurssivoitot siirretään kurssieroihin. (Niskanen ym. 2003, 66.)

Muut korko- ja rahoitustuotot sisältävät kaikki tuotot vaihtuvien vastaavien saamisista ja rahoitusarvopapereista sekä kurssierot, jotka johtuvat näistä. Virallisessa tuloslaskelmassa erotellaan toisistaan korko- ja rahoitustuotot sen perusteella ovatko ne saman konsernin yrityksiltä vai muilta saatuja. Tässäkin mahdollinen oikaisu on, että mahdolliset kurssivoitot siirretään kohtaan kurssierot. Virallisessa tuloslaskelmassa ei ole erää kurssierot erillisenä. Tämä voidaan kuitenkin esittää erikseen, jos kurssieroja on paljon. Tämä erä siis sisältää edellisistä eristä mahdollisesti siirtyneet kurssierot. (Niskanen ym. 2003, 67-68.)

Kolme viimeistä oikaistun tuloslaskelman erää ovat sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset, välittömät verot ja satunnaiset tuotot ja kulut. Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumisiin yhdistetään virallisen tuloslaskelman pysyvien ja vaihtuvien vastaavien sijoitusten ja lainansaamisten arvonalentumiset. Välittömät verot taas sisältävät sekä tuloslaskelman tuloverot että muut välittömät verot. Tässä oikaisutoimenpiteitä tuottaa, jos on tullut edellisiltä tilikausilta veronpalautuksia tai on maksettu lisäveroa. Nämä siirretään kohtaan satunnaiset tuotot ja kulut. Viimeinen erä satunnaiset tuotot ja satunnaiset kulut ovat nimensä mukaisesti jostain muusta kuin varsinaisesta toiminnasta syntyviä kuluja tai tuottoja. Nämä kulut tai tuotot ovat kertaluonteisia. Mikäli nämä kulut tai tuotot sisältävät varsinaiseen liiketoimintaan liittyviä eriä, ne palautetaan takaisin omille paikoilleen. (Niskanen ym. 2003, 68-69.)

3.4 Oikaistu tase

Oikaistu tase poikkeaa monella tavalla virallisesta taseesta. Oikaistussa taseessa yhdistellään useita eriä, jotka virallisessa taseessa ovat erikseen. Taseen oikaisujen tarkoituksena on saada vertailukelpoinen kuva taloudellisesta asemasta tilinpäätöshetkellä ja poistaa sellaiset erät, joilla ei ole tulontuottamiskykyä. (Salmi 2012, 153.)

3.4.1 Vastaavaa

Aineettomista hyödykkeistä perustamis- ja tutkimusmenoilla ei ole tulontuottamiskykyä, joten ne poistetaan vastaavista ja omasta pääomasta. Kehittämismenoilla pitää olla selkeästi sellaisia vaikutuksia, että ne voidaan ottaa mukaan taseeseen. Liiketarvo, joka syntyy esimerkiksi yrityskaupoista, kirjataan kuluksi ja se tulisi poistaa viiden vuoden aikana. Tällöin omaa pääomaa vähennetään yhtä paljon. Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot. Kaikki muut aineettomien hyödykkeiden menot, joilla ei ole tulontuottamismahdollisuuksia otetaan taseesta pois ja vähennetään myös omasta pääomasta. (Salmi 2012, 153-154.)

Aineellisten hyödykkeiden eriä ei oikaista. Näitä ovat esimerkiksi maa- ja vesialueet sekä rakennukset. Ainoastaan silloin, jos katsotaan, että kyseisessä omaisuudessa on merkittävää yliarvoa, voidaan tasearvoa korjata. Muut aineelliset hyödykkeet sisältävät taseen erät muut aineelliset hyödykkeet ja aineellisten hyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat. Tähän erään ei liity oikaisutoimenpiteitä. (Salmi 2012, 153.)

Sijoituksissa oikaistun taseen erät sisäiset osakkeet ja osuudet sisältävät virallisen taseen erät osuudet saman konsernin yrityksissä ja osuudet omistusyhteisyrietyksissä. Tätä voi olla tarpeen oikaista, jos on omistusyhteisyrietyksiä, joiden pääoma on menetetty. Muissa osakkeissa ja osuuksissa ei ole oikaisutarpeita. (Niskanen ym. 2003, 73.)

Erä nimeltä sisäiset saamiset sisältävät kaikki pitkäaikaisiksi luokiteltavat saamiset läheisiltä yrityksiltä. Näitä pitää oikaista, jos siellä on saamisia omistajilta, jotka ovat luonteeltaan yksityiskäyttöä. Näitä ei yleensä ole tarkoitus maksaa takaisin. Muissa saamisissa ja sijoituksissa yhdistyy taseen sijoitusten muut saamiset, pitkäaikaisten saamisten lainasaamiset ja muut saamiset. Tämän jälkeen tulee erä leasingvastuukanta, joka kuvaa tulevana vuosina erääntyvien leasingmaksujen määrää. (Niskanen ym. 2003, 74-75.)

Seuraavana eränä on vaihto-omaisuuden erät, joita ovat esimerkiksi aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset tuotteet, valmiit tuotteet ja muu vaihto-omaisuus. Muu vaihto-omaisuus pitää sisällään taseen erät muu vaihto-omaisuus ja ennakkomaksut. Tämän jälkeen oikaistussa taseessa on vuorossa lyhytaikaiset saamiset. Tämä jaetaan myyntisaamisiin, sisäisiin myyntisaamisiin, muihin sisäisiin saamisiin ja muihin saamisiin. Näistä oikaisutoimenpiteitä vaatii myyntisaamiset ja muut saamiset. Myyntisaamisia voidaan oikaista, jos yritys käyttää factoringrahoitusta. Muita saamisia taas oikaistaan, jos siirtosaamisiin on kirjattu esimerkiksi kurssitappioita. Oikaistun taseen vastaavaa puolen viimeinen erä on rahat ja arvopaperit, jotka sisältävät virallisen taseen erät rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. (Yritystutkimus 2011, 37-39.)

3.4.2 Vastattavaa

Oikaistun taseen vastattavaa puolen ensimmäinen ryhmä erää on oma pääoma. Tämä sisältää erät osakepääoma, ylikurssirahasto, muut rahastot ja kertyneet voitot. Näistä missään ei ole oikaisutarpeita. Tilikauden tulos kertoo tilikauden voiton tai tappion ja tulosta tulee oikaista, jos yritys on jakanut osinkoa ennakoon. Tällöin osingonjako lisätään takaisin voittovaroihin. Omaan pääomaan kuuluvat myös pääomalainat, jotka virallisessa taseessa ovat omana eränään. Pääomalainoihin voidaan laittaa osakeyhtiölain mukaiset oman pääoman mukaiset lainat. (Niskanen ym. 2004, 77-79.)

Seuraavana eränä taseessa on poistoero, joka tarkoittaa kirjanpidon poistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotusta. Poistoeroa tulisi oikaista, jos yritys ei ole siirtänyt osuutta poistoerosta laskennalliseen verovelkaan. Tämä siirto tapahtuu käytännössä vain konsernin tilinpäätöksessä. Poistoerojen kanssa samassa erässä on vapaaehtoiset varaukset. Näitä voi olla investointivaraukset ja toimintavaraukset. Vapaaehtoisten varausten kanssa toimitaan samalla tavalla kuin poistoeronkin kanssa. Viimeinen erä ennen pitkäaikaista vierasta pääomaa on oman pääoman oikaisut, jotka koostuvat eristä, joilla taseen omaisuus- tai velkaeriä on oikaistu. (Niskanen ym. 2004, 79-81.)

Oikaistun taseen pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan sisältyy kaikki vieras pääoma, jonka kesto on yli vuoden. Pitkäaikainen vieras pääoma jakaantuu lainoihin rahoituslaitoksilta, eläkelainoihin, saatuihin ennakoihin, sisäisiin velkoihin ja muihin pitkäaikaisiin velkoihin. Muut pitkäaikaiset velat pitävät sisällään erät ostovelat, rahoitusvekselit, muut velat ja siirtovelat. Näistä eristä oikaisutarvetta on lainoilla rahoituslaitoksilta. Tämä oikaisutarve on silloin, jos kurssitappiot ovat virallisessa tilinpäätöksessä laitettu siirtosaamisiin. Tällöin ne poistetaan sekä siirtosaamisista että omasta pääomasta. (Niskanen ym. 2004, 80-81.)

Seuraavat erät ovat laskennallinen verovelka, pakolliset varaukset ja leasingvastuukanta. Laskennallinen verovelka on erä, johon siirretään jo ennemmin mainittu yhtiöverokannan mukainen osuus poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista. Pakolliset varaukset ovat menoja, joihin yritys on sitoutunut, mutta näihin menoihin ei

liity tulo-odotuksia. Tähän erään sisältyvät eläkevaraukset, verovaraukset ja muut pakolliset varaukset. Pakollisia varauksia oikaistaan taseen ulkopuolisen eläkevas- tuuvajauksen määrällä. Leasingvastuukanta on sama kuin vastaavaa puolella. (Nis- kanen ym. 2004, 81-82.)

Viimeisenä ryhmänä oikaistussa taseessa on lyhytaikainen vieraspääoma. Nämä ovat pääomaa, joiden kesto on alle vuoden. Tähän kuuluvat korolliset lyhytaikaiset velat, saadut ennakot, ostovelat, sisäiset ostovelat, muut sisäiset velat ja muut ko- rottomat lyhytaikaiset velat. Korolliset lyhytaikaiset velat sisältävät lainat rahoitus- laitoksilta, joukkovelkakirjalainat, vaihtovelkakirjalainat, eläkelainat, rahoitusvek- selit ja muiden velkojen korollinen osuus. Korollisia lyhytaikaisia velkoja pitää oi- kaista, jos yrityksellä on factoringluottoa. Korollisten lyhytaikaisten velkojen li- säksi muilla korottomilla lyhytaikaisilla veloilla on oikaisutarve. Muut korottomat lyhytaikaiset velat pitävät sisällään taseen muut velat, korottomat velat ja siirtove- lat. Oikaisutarve syntyy, jos ennako-osingon erä on kirjattu joko sisäisiin velkoi- hin tai muihin korottomiin lyhytaikaisiin velkoihin. Tällöin velka siirretään takaisin voittovaroihin. (Niskanen ym. 2004, 82.)

3.5 Kassavirtalaskelma

Kassavirtalaskelma on yleisesti käytetty laskelma, kun halutaan analysoida yrityk- sen toimintaa. Kassavirtalaskelma kertoo, kuinka paljon rahaa tilikauden aikana yri- tykseen on tullut ja miten sitä on käytetty. Periaatteena laskelmassa on se, että myyntitulojen ajatellaan ensin kattavan varsinaisen toiminnan kulut, sen jälkeen ra- hoituskulut ja verot ja viimeiseksi investoinnit, lainojen lyhennykset ja voitonjaot. (Yritystutkimus 2011, 52)

Kassavirtalaskelma esitetään yleensä vähennysmuotoisena. Se kertoo, miten hyvin tuotot ovat kattaneet menot ja kuinka paljon yrityksen rahoituksesta on omaa ja kuinka paljon vierasta pääomaa. Kassavirtalaskelmaa tehtäessä tarvitaan oikaistu tuloslaskelma, virallinen tase ja liitetiedot. Oikaistun tuloslaskelman käyttö antaa vertailukelpoisen kuvan. Oikaistua tasetta ei voida käyttää, koska oikaisut, joita sii- hen on tehty, eivät ole kassavirtavaikutteisia. (Yritystutkimus 2011, 52)

4 ANALYSOITAVAT TUNNUSLUVUT

Yritystä analysoitaessa tilinpäätös on suuressa asemassa. Jo pelkästään tilinpäätöstä lukemalla pystyy selvittämään asioita yrityksen tilasta. Usein kuitenkin analysointia viedään pidemmälle, jolloin lasketaan tunnuslukuja. Näiden perusteella pystytään paremmin tietämään yrityksen suorituskyvystä.

Tilinpäätöksestä laskettavat tunnusluvut jaetaan perinteisesti kolmeen ryhmään, joita ovat: kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi -kirjassa Yritystutkimuslautakunta (YTN) esittää 31 erilaista tunnuslukua ja osalle näistä ohjearvoja. (Niskanen ym. 2004, 110.)

Tunnusluvut yleensä esitetään suhdemuotoisina, joka mahdollistaa paremman vertailun eri vuosien tai eri yritysten välillä. Usein vertailut kuitenkin suoritetaan saman toimialan sisällä, koska jotkin tunnusluvut eivät ole kelpoisia toimialan ulkopuolella. (Niskanen ym. 2004, 111.)

4.1 Kannattavuuden tunnusluvut

Kannattavuus tarkoittaa lyhyesti liiketoiminnan tulosta. Käytännössä se tarkoittaa, että yritys pystyy tuottamaan enemmän tuloja kuin tulojen hankkimiseen on mennyt menoja. Koska investoinnit ja suhdannevaihtelut vaikuttavat kannattavuuteen merkittävästi, tulee kannattavuus yleensä määritellä yrityksen pitkän aikavälin tulontuottamiskyvyksi. Kannattavuutta voi mitata sekä absoluuttisesti että suhteellisesti. Absoluuttinen kannattavuus on tuottojen ja kulujen erotus, eli yksinkertaisesti voitto. Kun voitto suhteutetaan yrityksen sijoitettuun pääomaan, saadaan suhteellinen kannattavuus. (Yritystutkimus 2011, 60.)

4.1.1 Liiketulosprosentti

Liiketulos on tuloslaskelmassa niin sanottu välitulok. Liiketulos poikkeaa virallisesti liikevoitosta oikaisujen määrällä, jota analyysissä on tehty. Oikaisuja, joita on tehty, voivat olla esimerkiksi laskennallinen palkkakorjaus ja liiketoiminnan muista tuotoista ja kuluista tehdyt siirrot satunnaisiin eriin.

Käytännössä liiketulos kertoo mitä liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja. Tunnusluvun avulla pystytään vertaamaan yrityksen kehitystä ja toimialaa. (Yritystutkimus 2011, 61.)

$$\text{Liiketulos-\%} = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

Liiketulokselle on voitu antaa ohjearvot, joita voidaan käyttää arvioinnissa. Jos arvo on yli 10 %, on se hyvä. Jos taas arvo jää alle 5 %, se on heikko. Tyydyttävä tulos on, kun arvo on 5–10 % välillä. (Yritystutkimus 2011, 62.)

4.1.2 Käyttökateprosentti

Käyttökate ei esitetä virallisessa tuloslaskelmassa. Käyttökate saadaan kuitenkin selville lisäämällä tulokseen poistot ja arvonalentumiset. Tämän jälkeen pystytään laskemaan käyttökateprosentti. Käyttökateprosentti kertoo yrityksen tuloksen ennen poistoja ja rahoituseriä. Käyttökateprosenttia tulee verrata ainoastaan saman alalla toimivien yritysten kesken. (Yritystutkimus 2011, 61.)

$$\text{Käyttökate} = \text{Liiketulos} + \text{poistot ja arvonalentumiset}$$

$$\text{Käyttökate-\%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

Käyttökateprosentille ei ole annettu tavoitearvoa. Yritystutkimus ry antaa kuitenkin tavoitevälit, mille luvut yleensä eri aloilla sijoittuvat. Teollisuuden alalla vaihteluväli on 5–20 %, kaupan alalla 2–10 % ja palvelualalla 5–15 %. (Yritystutkimus 2011, 61.)

4.1.3 Nettotulosprosentti

Yritykselle lasketaan myös nettotulos. Nettotulos on tunnetuin tunnuslukuista ja sillä mitataan liiketoiminnan katetta. Tämä saadaan lisäämällä liiketulokseen rahoitustuotot ja vähentämällä rahoituskulut ja verot. Kun nettotulos jaetaan liiketoimintatuotoilla, saadaan selville nettotulosprosentti. (Yritystutkimus 2011, 62.)

$$\text{Nettotulos} = \text{Liiketulos} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} - \text{verot}$$

$$\text{Nettotulos-\%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} * 100$$

Nettotulokselle ei voida antaa tavoitearvoja vaan sitä tarkastellaan sen perusteella, onko luku positiivinen vai negatiivinen. Jos yrityksen nettotulos on positiivinen, voidaan sen toimintakin katsoa silloin olevan terveellä pohjalla. (Yritystutkimus 2011, 62.)

4.1.4 Sijoitetun pääoman tuotto-%

Sijoitetun pääoman tuotto-% mittaa sitä liiketoiminnan tuottoa, joka on saatu vaativalle pääomalle. Vaativaa pääomaa ovat oma pääoma ja korollinen vieras pääoma. (Yritystutkimus 2011, 64.)

$$\text{Sijoitetun pääomantuotto-\%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \frac{\text{verot}}{(12kk)}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}}$$

$$\text{Sijoitettu po} = \text{Oikaistu oma po} + \text{sijoitettu korollinen vieras po}$$

Sijoitettu korollinen vieras pääoma lasketaan seuraavasti:

- + Pääomalainat
- + Lainat rahoituslaitoksilta
- + Eläkelainat
- + Sisäiset velat (pitkäaikainen)
- + Muut pitkäaikaiset velat
- + Korolliset lyhytaikaiset velat
- + Muut sisäiset korolliset lyhytaikaiset velat
- = Sijoitettu korollinen vieras pääoma

(Yritystutkimus 2011, 64-65.)

4.1.5 Kokonaispääoman tuotto-%

Kun yrityksen kannattavuutta halutaan arvioida koko yrityksen näkökulmasta, voidaan käyttää kokonaispääoman tuotto-%:n. Kun kokonaispääomantuottoa lasketaan, lasketaan siinä yrityksen tuottaman lisäarvo omistajille, rahoittajille ja yhteiskunnalle ja se sijoitetaan käytössä olleeseen kokonaispääomaan. Kokonaispääomantuotto-%:n avulla pystytään mittaamaan tuloksen tuottamisen kykyä toimintaan sitoutuneelle pääomalle. Kun jakoa korolliseen ja korottomaan pääomaan ei pystytä tekemään, on kokonaispääoman tuotto-%:n käyttökelpoisempi kuin sijoitetun pääoman tuotto-%:n. Tunnuslukua pystyy vertailla yritysten kesken, mutta vertailua vaikeuttaa se, onko yritys tehnyt arvonkorotuksia ja miten niitä on tehty. (Yritystutkimus 2011, 63-64.)

Kokonaispääomantuotto-%

$$= \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \frac{\text{verot}}{(12kk)}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma} = \text{kokonaispääoma}}$$

Rahoituskulut

$$= \text{Korkokulut ja muut rahoituskulut} + \text{kurssitappiot}$$

Oikaistun taseen loppusumma lasketaan seuraavasti:

- + Taseen oma pääoma
- + Poistoero
- + Vapaaehtoiset varaukset
- Oman pääoman oikaisut
- = Oikaistu oma pääoma

- + Pitkäaikainen vieras pääoma
- + Laskennallinen verovelka
- + Pakolliset varaukset
- + Leasingvastuut
- + Lyhytaikainen vieras pääoma
- = Oikaistu vieras pääoma

+ Oikaistu oma pääoma
 + Oikaistu vieras pääoma
 = Oikaistun taseen loppusumma

YTN:n antamat ohjeet ovat seuraavat:

- Yli 10 % hyvä
- 5-10% tyydyttävä
- alle 5% heikko

(Yritystutkimus 2011, 64.)

4.2 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Maksuvalmiudella eli likviditeetillä tarkoitetaan yrityksen kykyä selviytyä juoksevista lyhytaikaisista velvoitteistaan niitten erääntyessä. Maksuvalmius siis kuvaa sitä, kuinka kauan lyhyen aikavälin rahoitus riittää. Jos maksuvalmius on riittävä, yrityksellä on tarpeeksi kassareserviä tai omaisuutta, joka on helposti muutettavissa rahoitukseksi, jotta yritys pystyy hoitamaan maksuvelvoitteensa. Jos maksuvalmius taas ei ole riittävä, se aiheuttaa helposti ylityksiä eräpäivissä, mikä taas aiheuttaa viivästyskorkoja ja muita kuluja. Liiallinen likviditeetti ei myöskään ole hyväksi, koska se sitoo varoja kassareserviin, joka tuottaa huonosti. Maksuvalmiuden mittausten pohjana käytetään taseen lyhytvaikutteisia eriä eli käyttöpääomaa. (Niskanen ym. 2004, 117-118.)

Maksuvalmiutta voi olla sekä dynaamista että staattista. Dynaamisella likviditeetillä pystytään mittaamaan, kuinka tulorahoitus tilikauden aikana riittää kattamaan maksuvelvoitteet. Tätä tarkastellaan kassavirtalaskelman kautta. Kun maksuvalmiutta tarkastellaan tietyllä hetkellä, kuten vaikka tilinpäätöshetkellä on kysymys staattisesta maksuvalmiudesta. Staattisessa likviditeetissä verrataan myös, miten paljon yrityksellä on rahaksi muutettavaa omaisuutta verrattuna lyhytaikaisiin velkoihin. (Yritystutkimus 2011, 71.)

4.2.1 Quick ratio

Quick ratio mittaa sitä, kuinka hyvin yritys pystyy selviytymään lyhytaikaisista veloistaan pelkästään rahoitusomaisuudellaan. Quick ratiossa oletetaan, että ainoastaan rahoitusomaisuudella on arvoa, jos yrityksen toiminta loppuisi. Oletuksen taustalla on ajatus, jossa vaihto-omaisuus ei välttämättä vastaa kirjanpidollista arvoa. (Yritystutkimus 2011, 71.)

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus} - \text{osatuloutuksen saamiset}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}}$$

YTN:n ohjearvot quick ratiolle ovat:

- Yli 1 hyvä
- 0,5-1 tyydyttävä
- alle 0,5 heikko

(Yritystutkimus 2011, 71.)

4.2.2 Current ratio

Current ratiossa tarkastellaan maksuvalmiutta hiukan eri kulmasta, kuin quick ratiossa. Ajatus on se, että myös vaihto-omaisuus voitaisiin muuntaa rahaksi, jotta selvittäisiin lyhytaikaisista veloista. Tämän ajatuksen realistisuuteen vaikuttaa paljolti ala, jolla yritys toimii, sillä varastossa olevan tavaran markkina-arvo riippuu siitä, mikä tavara on. (Yritystutkimus 2011, 71-72.)

Sekä quick ratio että current ratio ovat staattisen likviditeetin mittareita eli ne antavat kuvan maksuvalmiudesta tietyssä hetkenä. Maksuvalmius voi kuitenkin vaihdella tilikauden aikana, jota nämä tunnusluvut eivät kerro. (Yritystutkimus 2011, 72.)

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

YTN:n ohjearvot current ratiolle ovat:

- Yli 2 hyvä
- 1-2 tyydyttävä
- alle 1 heikko

(Yritystutkimus 2011, 72.)

4.2.3 Myyntisaamisten kiertoaika

Maksuvalmiuden tunnuslukujen rinnalla käytetään useasti kiertoaikalukuja käyttöpääomalle. Maksuvalmiuteen vaikuttaa tulorahoituksen suuruus. Tulorahoituksen riittävyteen taas vaikuttaa myynnistä saatujen tulojen ja raaka-aineiden ostoista syntyvien menojen kertymisajat eli kuinka nopeasti myyntisaamiset tulevat kassaan. Mitä nopeampi tämä aika on, sitä parempi tulorahoitus yrityksellä on. (Kallunki ym. 2002, 88.) Myyntisaamisten kiertoaika kertoo yksinkertaisesti, kuinka kauan kestää, että myyntitulot tulevat kassaan. (Yritystutkimus 2011, 69.)

Myyntisaamisten kiertoaika

$$= \frac{365 * (\text{myyntisaamiset} + \text{sisäiset myyntisaamiset})}{\text{Liikevaihto}}$$

4.2.4 Ostovelkojen kiertoaika

Kuten myyntisaamistenkin kiertoaikaa ostovelkojen kiertoaikaa pystytään tarkastelemaan tunnusluvun avulla. Tällä tunnusluvulla saadaan selville, kuinka paljon yritys on käyttänyt maksuaikaa ostovelkojen maksuun ja kuinka pitkiä maksuaikoja se on saanut lyhytaikaisille veloilleen. (Yritystutkimus 2011, 69-70.)

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika} = \frac{365 * (\text{Ostovelat} + \text{sisäiset ostovelat})}{\text{Ostot} + \text{ulkopuoliset palvelut (12kk)}}$$

4.3 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Kun maksuvalmius kertoi yrityksen kyvystä selviytyä lyhyen aikavälin maksuista, vakavaraisuus kertoo taas, miten yritys pystyy selviytymään pitkän aikavälin si-

toumuksistaan (Niskanen ym. 2004, 130.). Käytännössä tunnusluvut, joita käytetään vakavaraisuutta selvittäessä, kuvaavat vieraan ja oman pääoman osuutta koko pääomasta. Vakavaraisuudesta käytetään yleisesti myös termejä velkaisuus tai rahoitusrakenne. (Kallunki ym. 2002, 80.)

Yritystä voidaan pitää vakavaraisena, jos sillä on omaa pääomaa niin paljon, että vieraasta pääomasta syntyvistä korkomaksuista pystytään huolehtimaan pitkälläkin aikavälillä niin, että yrityksen toiminta jatkuu normaalisti. Heikon vakavaraisuuden omistavalla yrityksellä on taas suuri määrä vierasta pääomaa ja korkomaksut ovat suuret. Liian pienet tuotot ja liian suuret korot voivat herkästi viedä yrityksen taloudelliseen kriisiin. (Kallunki ym. 2002, 80-81.)

4.3.1 Omavaraisuusaste

Yksi vakavaraisuuden tärkeimmistä mittareista on omavaraisuusaste. Omavaraisuusasteella mitataan vakavaraisuuden lisäksi yrityksen tappionsietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste kuvaa myös sitä, kuinka omistajien omia varoja on kokonaisrahoituksesta. Yritys selviytyy sitä paremmin vieraan pääoman maksuista, mitä enemmän omistajat ovat sijoittaneet yritykseen omaa rahaansa. Omavaraisuusaste on ainut vakavaraisuuden tunnusluvuista, jonka kirjanpitolautakunta vaatii ilmoitettavaksi tilinpäätöksessä. (Yritystutkimus 2011, 66-67.)

Omavaraisuusaste

$$= \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} * 100$$

YTN:n antamat ohjearvot omavaraisuusasteelle ovat:

- Yli 40% hyvä
- 20-40% tyydyttävä
- alle 20% heikko

4.3.2 Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellinen velkaantuneisuus seuraa velkojen aiheuttamaa rasitetta yritykselle. Siinä velat suhteutetaan liikevaihtoon. Tunnusluvulla voidaan tehdä vertailua ainoastaan saman alan yritysten kesken ja vertailut voivat olla vain suuntaa antavia. (Yritystutkimus 2011, 67.)

$$\text{Velka-\%} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat} - \text{saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto (12kk)}} * 100$$

YTN:n antamat ohjearvot ovat:

- Alle 40% hyvä
- 40-80% tyydyttävä
- yli 80% heikko

4.4 Muut tunnusluvut

Yrityksen tilinpäätösanalyysiin on otettu mukaan kaksi muutakin tunnuslukua. Näiden tunnuslukujen avulla pystytään yritystä vertaamaan vielä paremmin muihin samalla alalla toimiviin yrityksiin ja samalla kyseiset tunnusluvut kertovat meille paremmin yrityksen toiminnasta.

4.4.1 Liikevaihdon muutosprosentti

Liikevaihto on perinteinen yritystoiminnan mittari, jolla mitataan volyymia. Kun halutaan tietää yrityksen kasvusta tai supistumisesta, lasketaan liikevaihdon muutosprosentti. Liikevaihdon muutosta tulisi verrata inflaatioon ja sen kehitykseen. (Yritystutkimus 2011, 75.)

$$\begin{aligned} & \text{Liikevaihdon muutos, \%} \\ & = \frac{\text{Liikevaihdon muutos (12kk)}}{\text{Liikevaihto edellisellä kaudella (12kk)}} * 100 \end{aligned}$$

4.4.2 Liikevaihto/hlö

Kun halutaan mitata yrityksen henkilöstön tehokkuutta, lasketaan liikevaihdon suhde henkilöstön määrään. Tätä tunnuslukua on vaikea vertailla muiden yritysten välillä monestakin syystä. Monet yritykset ostavat työntekijöitä ulkopuolisina palveluina ja ne eivät näy tässä tunnusluvussa. Myös henkilöstön määrästä kertovat luvut voivat joskus sisältää esimerkiksi lomautettuja työntekijöitä, jolloin tunnusluku vääristyy. (Yritystutkimus 2011, 75.)

$$\text{Liikevaihto/henkilö} = \frac{\text{Liikevaihto (12kk)}}{\text{Henkilöstö keskimäärin}}$$

5 TILINPÄÄTÖSANALYYSI KOHDEYRITYKSESSÄ

Tarkasteltava yritys on jätealan yritys ja se on yritysten vertailussa luokiteltu osioon 38110 Tavanomaisen jätteen keruu. Tässä luvussa on esitetty yrityksen oikaistujen tuloslaskelman ja taseen perusteella laskettuja tunnuslukuja. Näitä tunnuslukuja on vertailtu Finnveralta saatuihin toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin. Oikaistut tuloslaskelma ja tase on esitetty liitteessä 10,11 ja 12. Liitteessä 15 on esitetty tarkemmat laskut, jokaista tunnuslukua kohden.

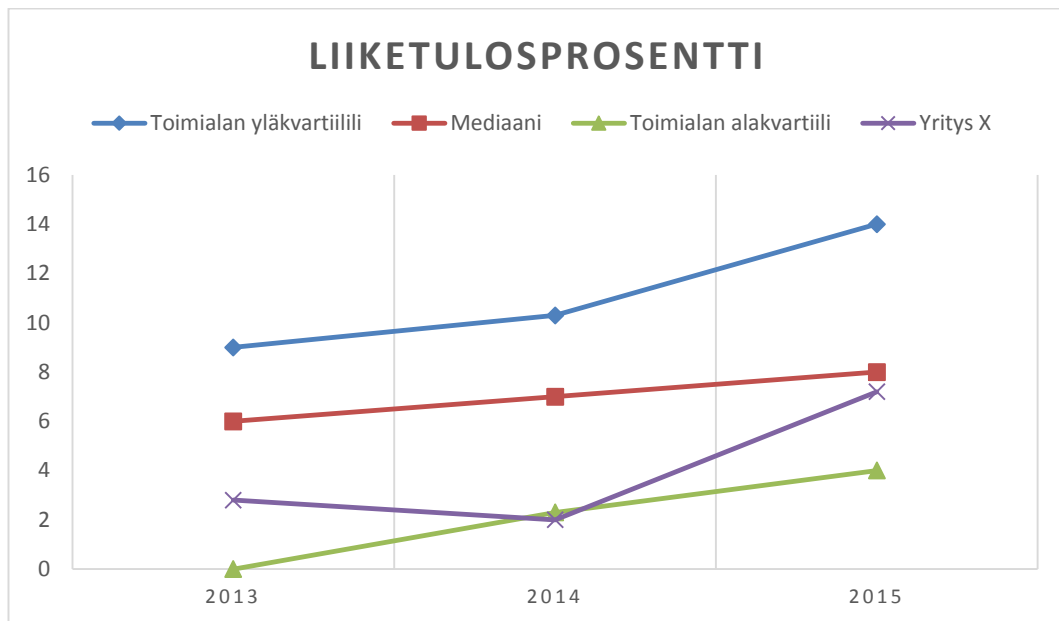
Laskettujen tunnuslukujen perusteella on haluttu tietää yrityksen kannattavuus, maksuvalmius ja vakavaraisuus. Näiden tunnuslukujen lisäksi on laskettu vielä kaksi muuta tunnuslukuja, jotka ovat liikevaihdon muutosprosentti ja liikevaihto henkilöä kohden.

Aluksi työssä on oikaistu yrityksen tuloslaskelmat ja tase kolmelta eri tarkasteluvoodelta. Tämän jälkeen oikaistun tilinpäätöksen perusteella on laskettu valittuja tunnuslukuja kaikilta kolmelta tarkasteluvuodelta. Tämän jälkeen jokaisesta tunnusluvusta on luotu taulukko ja laskettuja tunnuslukuja on vertailtu toimialan tunnuslukuihin.

Tunnuslukuanalyysin jälkeen yritykselle on tehty kassavirtalaskelma. Laskelma tehtiin oikaistun tuloslaskelman, virallisen taseen ja liitetietojen perusteella. Analyysien tekoon on käytetty Microsoftin Excel -taulukkolaskentaohjelmaa.

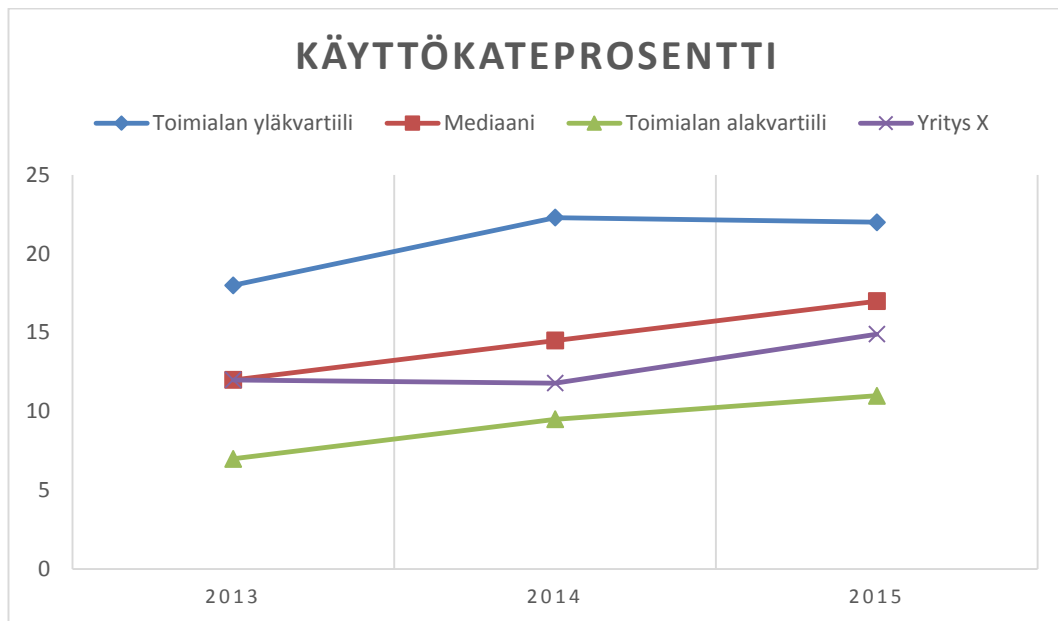
5.1 Kannattavuus

Liiketuloksesta saadaan selville, kuinka paljon liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja. Vuonna 2013 Yritys X:n liiketulosprosentti on ollut 2,8 %, joka on Yritystutkimuslautakunnan ohjearvojen mukaan heikon puolella. Vuonna 2014 arvo laski vielä alemmas, mutta vuonna 2015 arvo oli jo 7,2%. Vuoden 2015 arvo on lähellä sen vuotista toimialan mediaania ja ohjearvojen perusteella tyydyttävä. Liiketulosprosentin avulla pystytään sanomaan, että yrityksen kannattavuus on nousussa ja kehitystä on tapahtunut. Liiketulosprosentti on esitetty kuviossa 1.

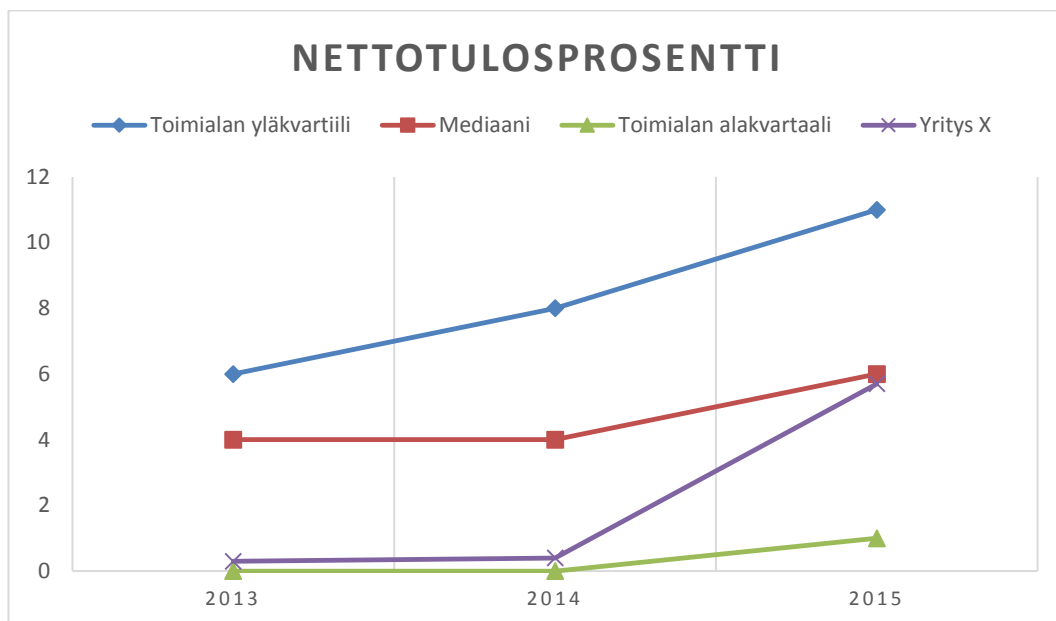
Kuvio 1. **Liiketulosprosentti.**

Tutkitavan yrityksen käyttökate oli ensimmäisenä tarkasteluvuonna sama kuin toimialan mediaani, mutta jäi kuitenkin 6% toimialan yläkvartiilista. Vuonna 2014 käyttökate oli hiukan pienempi, kuin edellisenä vuonna, mutta tuona vuonna mediaani oli korkeampia. Viimeisenä tarkasteluvuonna arvo oli 14,9 %, joka jää edelleen toimialan mediaanista. Kehitystä arvossa oli kuitenkin tapahtunut. Käyttökateen heikentymistä vuonna 2014 selittää se, että ulkopuolisiin palveluihin oli käytetty melkein tuplasti enemmän varoja kuin vuonna 2013 ja aine- ja tarvikekäyttö oli huomattavasti pienempi vuonna 2014. Vuoden 2015 arvon nousun selittää pieni summa ulkopuolisissa palveluissa ja taas suuri summa aine- ja tarvikekäytössä. Käyttökateprosentti oli kuitenkin kaikkina vuosina huomattavasti parempi kuin toimialan alakvartiili. Käyttökateprosentti on esitetty kuviossa 2.

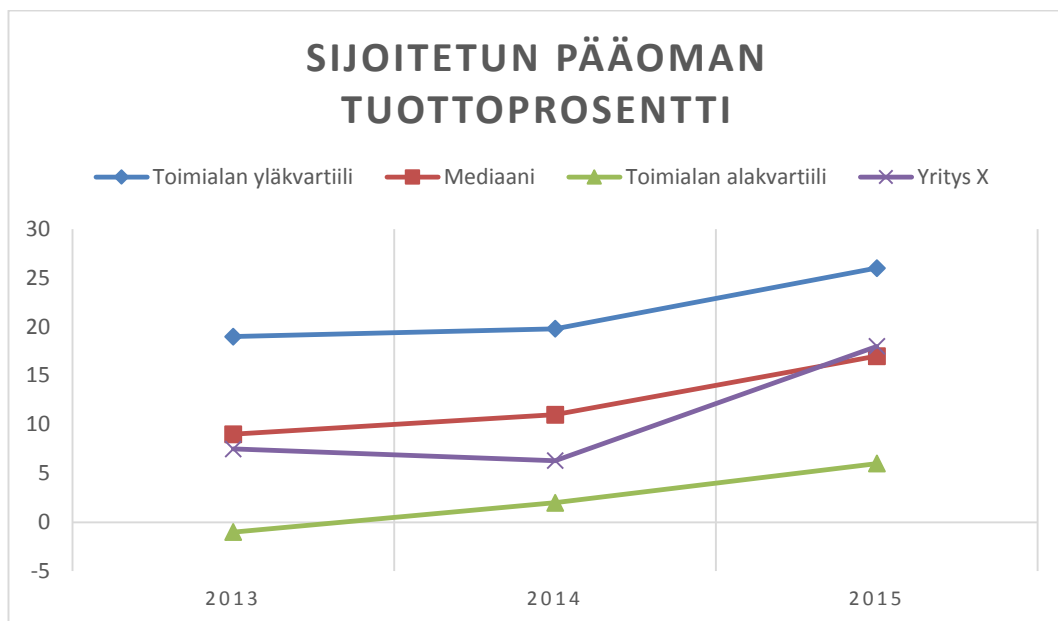
Kuvio 2. Käyttökateprosentti.

Nettotulosprosentti kertoo paljon yrityksen kannattavuudesta. Yritys X:n nettotulosprosentti oli jokaisena vuonna positiivinen, joten toimintaa voidaan pitää kannattavana. Vuosina 2013 ja 2014 arvot olivat kuitenkin vain 0,3 ja 0,4, joten toiminta oli häidin tuskin kannattavaa. Tähän suurena syynä on, että liiketoiminnan muut kulut olivat olleet suuret. Vuonna 2015 arvo oli 5,7, joka on melkein sama kuin toimialan mediaani. Vuonna 2015 Yritys X:n liiketoiminnan muut kulut olivat puolet pienemmät kuin edellisinä vuosina, joka nostaa yrityksen nettotulosta. Nettotulosprosentti on esitetty kuviossa 3.

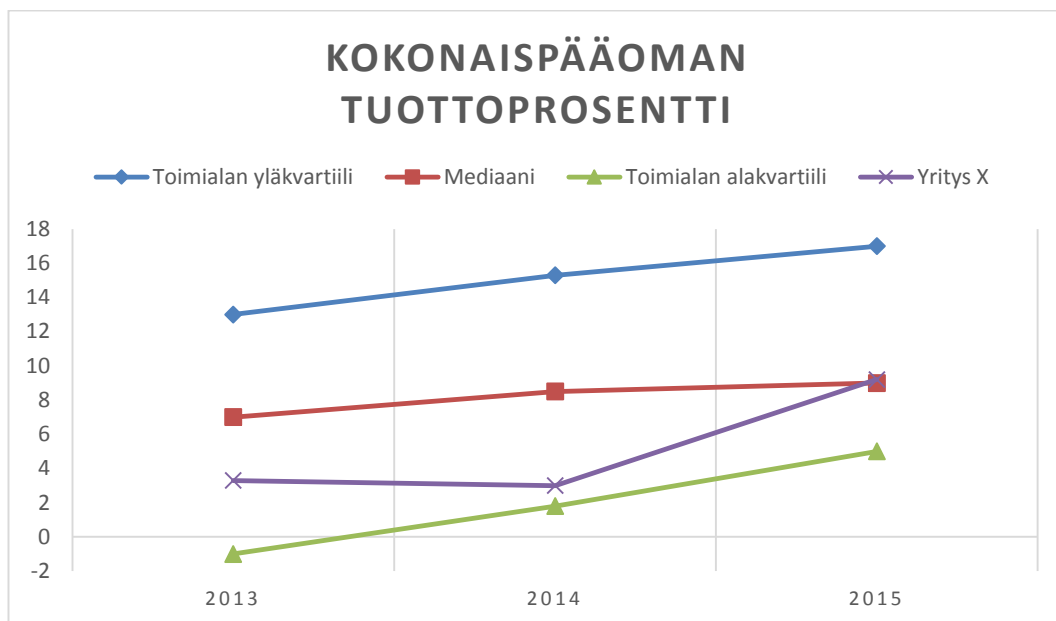
Kuvio 3. **Nettotulosprosentti.**

Yritys X:n sijoitetun pääoman tuotto prosentti vuonna 2013 oli 7,5 %. Tämä oli vain 1,5 yksikköä pienempi kuin toimialan mediaani. Vuoteen 2014 arvo laski 1,2 yksikköä. Vuonna 2015 arvo nousi 18,0, joka oli yhden prosenttiyksikön verran toimialan mediaanin yli. Yrityksen vieras pääoma koostuu kokonaan lainoista rahoituslaitoksilta. Nämä lainat olivat vuoteen 2015 mennessä puolittuneet, joka selittää sijoitetun pääoman tuotto prosenttin nousun vuoteen 2015. Kuviossa 4 on esitetty sijoitetun pääoman tuotto prosentti.

Kuvio 4. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti.

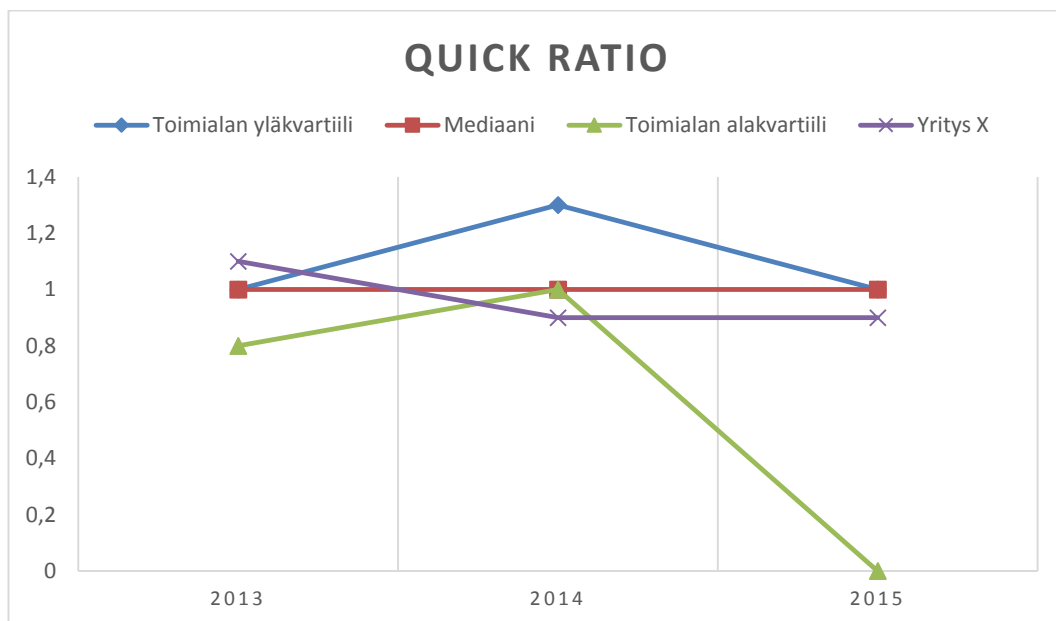
Kokonaispääoman tuottoprosentti vuosina 2013 ja 2014 vain kolmen prosentin luokkaa. Tämä on reilusti alle toimialan mediaanin ja vain hiukan yli alakvartiilin. Vuonna 2015 Yritys X:n kokonaispääoman tuottoprosentti kuitenkin nousi 9,2 prosenttiin, joka oli jo 0,2 yksikköä yli toimialan mediaanin. Ohjearvojen mukaan vuosien 2013 ja 2014 tulokset ovat heikot ja vuoden 2015 tulos on tyydyttävä. Suurin syy prosentin nousuun vuonna 2015 on nettotuloksen suuruus. Kokonaispääoman tuottoprosentti esitetään kuviossa 5.

Kuvio 5. Kokonaispääoman tuotto prosentti.

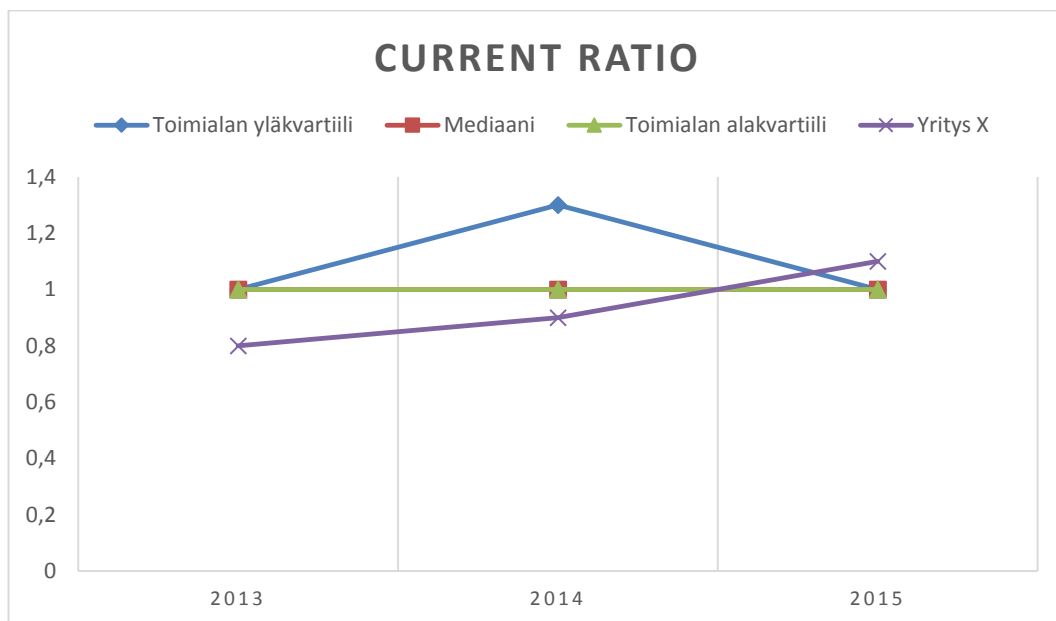
5.2 Maksuvalmius

Quick ratio kertoo yrityksen mahdollisuuksista selvitä lyhytaikaista veloistaan. Yritys X:n voidaan katsoa selviävän hyvin tai tyydyttävästi veloistaan. Vuonna 2013 yrityksen quick ratio oli 1,1. Tämä oli ohjearvojen mukaan hyvä tulos ja luku oli yli toimialan yläkvartiilin. Vuosina 2014 ja 2015 arvo laski 0,2 yksikköä. Nämä olivat edelleen kuitenkin lähellä toimialan mediaania ja ohjearvojenkin kannalta edelleen tyydyttävä lukema. Vuoden 2013 korkeampi arvo johtuu siitä, että yrityksellä on ollut tuona vuonna ollut enemmän lyhytaikaisia saamisia ja vähemmän rahoja ja rahoitusarvopapereita. Lyhytaikaista vierasta pääomaa on ollut myös enemmän. Lyhytaikaiset saamiset ovat likvidejä eli ne pystytään muuttamaan nopeasti rahaksi. Quick ratio esitetään kuvioissa 6.

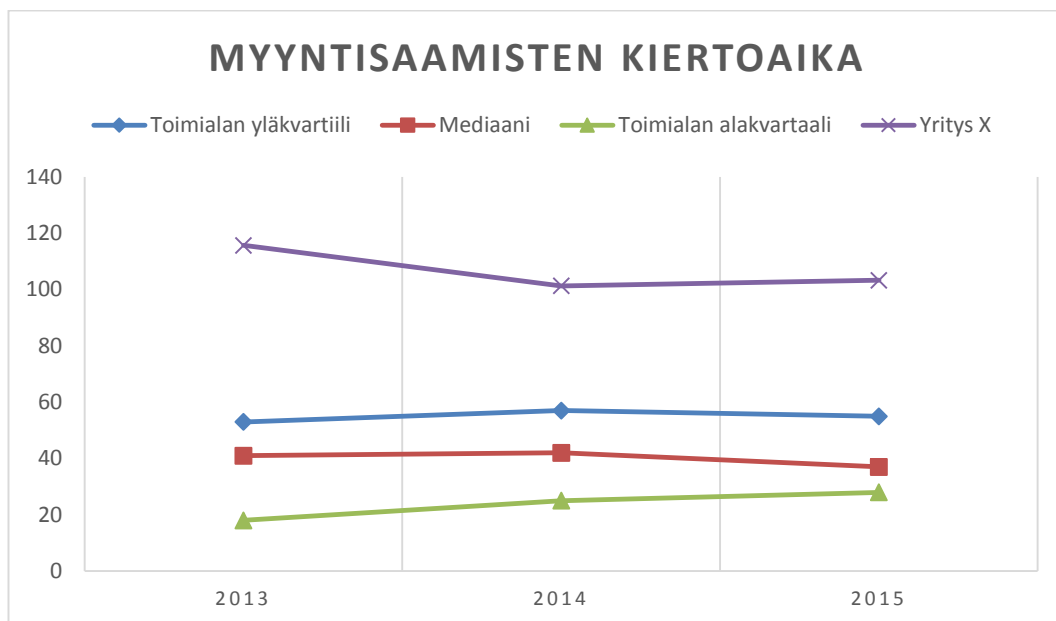
Kuvio 6. Quick ratio.

Current ration muutos on toisin päin kuin quick ration. Vuonna 2013 arvo oli 0,8, joka jäi 0,2 yksikköä toimialan mediaanista. Ohjearvojen mukaan arvo on heikko. Vuonna 2014 nousua tuli 0,1 yksikköä, joka jää edelleen alle 1,0 ja arvo on edelleen heikko. Vuonna 2015 arvo oli 1,1. Tällöin arvo on tyydyttävän puolella. Arvon vaihtelut johtuva vaihto-omaisuuden määrän vaihtelusta. Yrityksen vaihto-omaisuus koostuu pelkästään aineista ja tarvikkeista. Vaihto-omaisuus on kasvanut vuoteen 2015 vuodesta 2013. Current ration perusteella yrityksen maksuvalmius on tyydyttävä. Current ratio esitetään kuviossa 7.

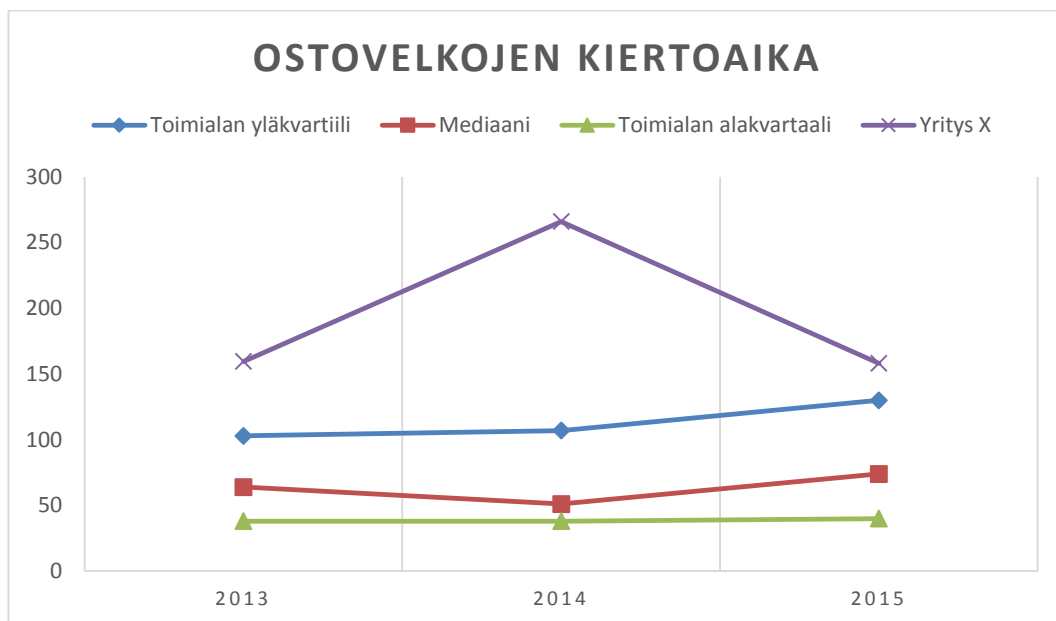
Kuvio 7. **Current ratio.**

Tutkittavan yrityksen myyntisaamisten kiertoaika oli jokaisena tarkastelu vuonna huomattavasti yli toimialan yläkvartiilin. Jotta yrityksen maksukyky olisi hyvä, tulisi myyntisaamisten kiertoaika olla mahdollisimman lyhyt. Case-yrityksellä näin ei ole kuitenkaan ollut. Tehokas myyntisaamisten kiertoaika on tärkeää yrityksen maksuvalmiuden kannalta. Myyntisaamisten kiertoaika tulisi olla nopeampi kuin ostovelkojen, että rahaa tulisi nopeammin kuin sitä joudutaan maksamaan. Ostovelkojen kiertoaika oli vielä myyntisaamisten kiertoaikaa pidempi, joten tätä voidaan pitää hyvänä asiana. Myyntisaamisten kiertoaika tulisi kuitenkin olla nopeampi. Myyntisaamisten kiertoaika löytyy kuviosta 8.

Kuvio 8. Myyntisaamisten kiertoaika.

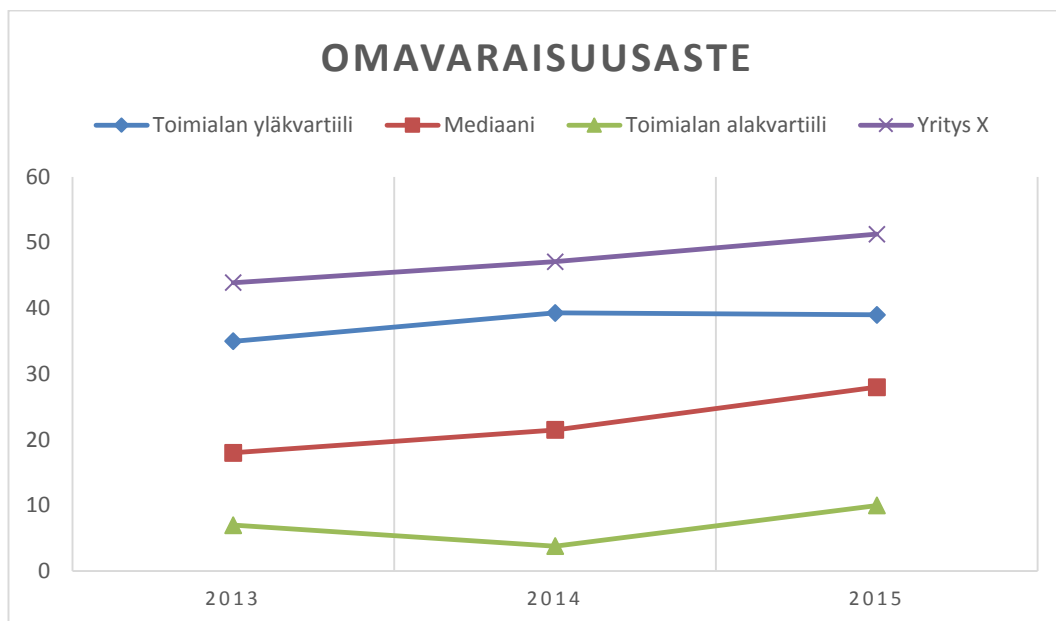
Kuten myyntisaamistenkin kiertoaika, myös ostovelkojen kiertoaika oli Yritys X:llä huomattavasti pidempi kuin toimialan yläkvartiili. Vuonna 2014 arvo oli 266,1 päivää. Arvo oli tuona vuonna yli 1,5 kertaa niin suuri kuin yläkvartiili. Ostovelkojen kiertoaika oli kuitenkin laskussa vuoteen 2015. Tuolloin arvo oli enää 28,2 päivää korkeampi kuin toimialan yläkvartiili. Kuten jo edellä mainittiin, ostovelkojen kiertoaika oli pidempi kuin myyntisaamisten kiertoaika. Tämä on hyvä tilanne, mutta myös ostovelkojen kiertoaika saisi olla lyhyempi. Ostovelkojen kiertoaika on esitetty kuviossa 9.

Kuvio 9. Ostovelkojen kiertoaika.

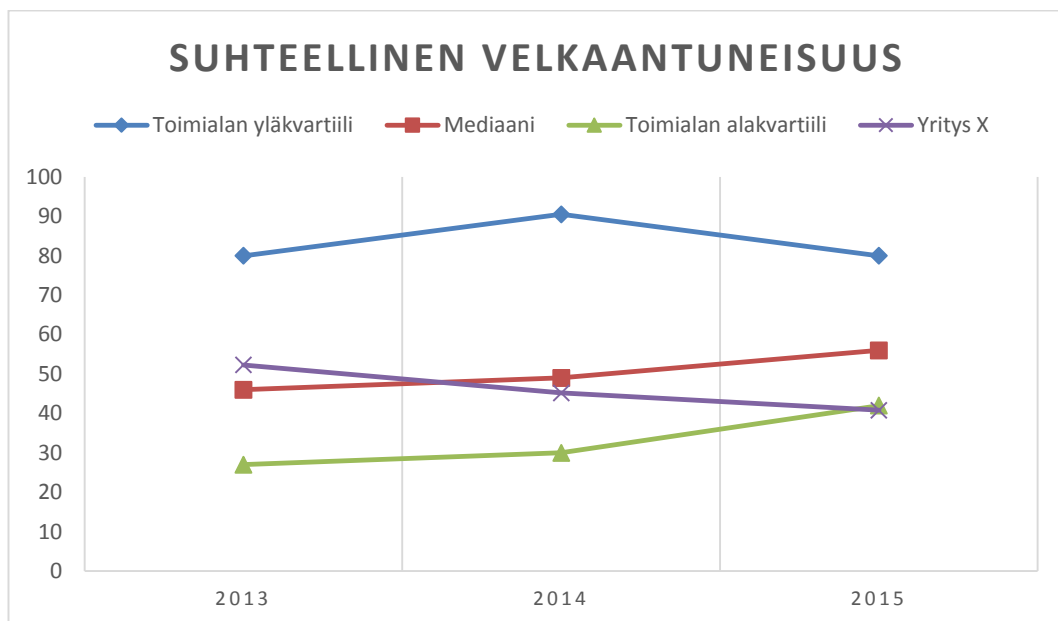
5.3 Vakavaraisuus

Omavaraisuusaste kertoo yrityksen vakavaraisuudesta tappionsietokyvystä ja kyvystä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Yritys X:n omavaraisuusaste on hyvällä mallilla. Jokaisena tarkasteluvuonna arvo on ollut yli toimialan yläkvartiilin ja ohjearvojen perusteella hyvä. Omavaraisuusaste on kasvanut jokaisena vuonna ja vuonna 2015 se oli jo 51,3. Yrityksellä ei ole saatuja ennakoita. Hyvän arvon selittää oman pääoman hyvä suhde taseen loppusummaan. Yrityksen korkein arvo oli 2015, joten taloudellinen asema on hyvässä nousussa. Omavaraisuusaste näkyy kuviossa 10.

Kuvio 10. **Omavaraisuusaste.**

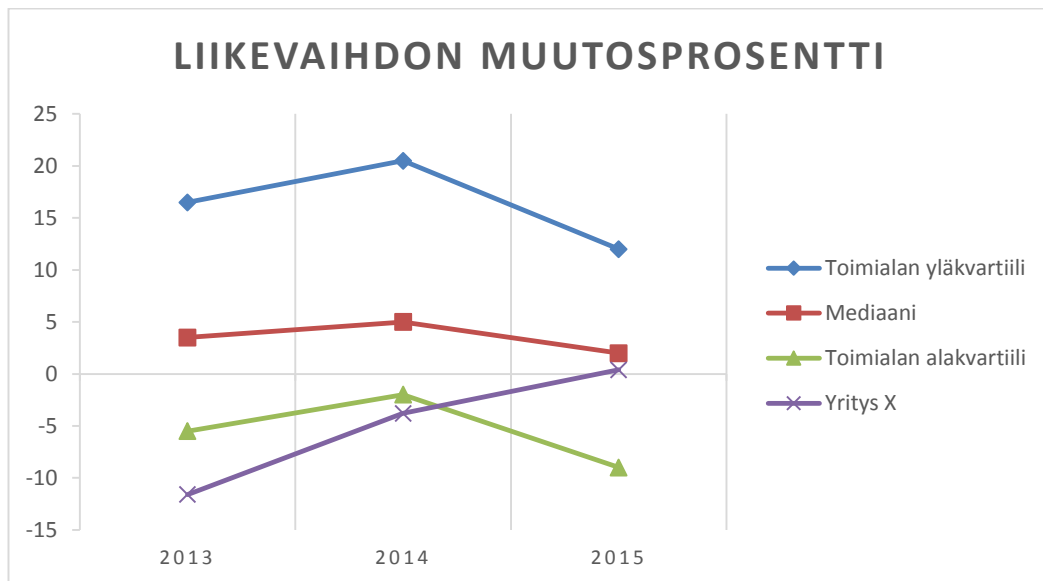
Yritystutkimus määrittelee suhteellisen velkaantuneisuuden hyvän arvon rajaksi alle 40. Yrityksen velkaprosentti on ollut tarkastelujaksona 52–40 % välillä. Vuonna 2013 velkaantuneisuus oli 52,3 ja vuoteen 2015 se oli 40,8. Koko tarkastelujakson ajan yrityksen arvo on ollut siis tyydyttävä. Vuosina 2014 ja 2015 arvo oli alle toimialan mediaanin ja vuonna 2015 se oli myös alle toimialan alakvartiilin. Velkaantuneisuusaste on ollut siis putoamassa koko tarkastelun ajan ja liike-tulosprosentti oli nousussa, joten taloudellinen tila on menossa oikeaan suuntaan. Suhteellinen velkaantuneisuus on esitetty kuviossa 11.

Kuvio 11. Suhteellinen velkaantuneisuus.

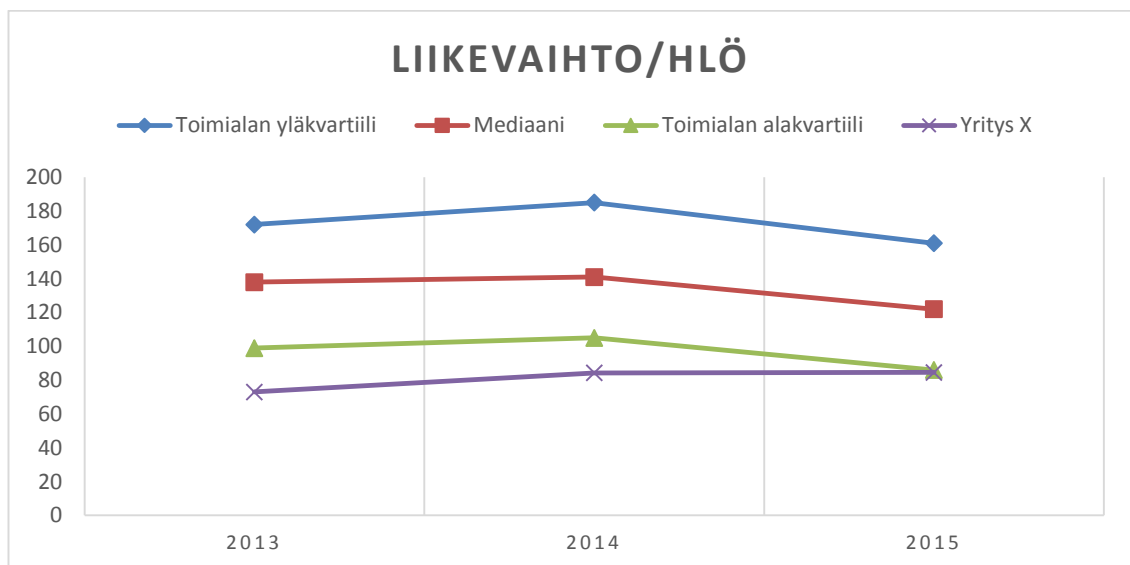
5.4 Muut tunnusluvut

Yrityksen liikevaihto on tippunut vuodesta 2012 vuoteen 2014 saakka. Suurin pudotus tapahtui välillä 2012-2013. Vuodesta 2014 vuoteen 2015 yritys sai kuitenkin käännettyä liikevaihtonsa nousuun 0,4 %. Tässä on tapahtunut selvästi hyvä muutos, varsinkin kuin tuona vuonna toimialan yläkvartiili, mediaani ja alakvartiili ovat olleet laskussa. Vuonna 2015 liikevaihdon muutosprosentti oli vain 1,6 % toimialan mediaanista. Liikevaihdon muutoksen näkee kuviosta 12.

Kuvio 12. Liikevaihdon muutosprosentti.

Liikevaihto suhteutettuna henkilöä kohden oli nousussa tarkastelujakson aikana. Vuonna 2013 arvo oli 73 000, joka jäi toimialan alakvartiilin alle. Nousua vuoteen 2014 tuli kuitenkin 11 300. Vuonna 2015 arvo ei noussut kuin 300, mutta toimialan luvut olivat laskussa. Tuona vuonna yritys jäi vain 1 400 toimialan alakvartiilista. Liikevaihto/henkilö on esitetty kuviossa 13.

Kuvio 13. Liikevaihto/henkilö.

5.5 Kassavirtalaskelma

Työhön on tehty tilinpäätöksen avulla tunnuslukuanalyysin lisäksi myös kassavirtalaskelma. Työhön on käytetty vuoden 2012-2015 tilinpäätöksiä ja kassavirtalaskelma on laadittu 2013-2015 vuosilta. Perusteena kassavirtalaskelmaan käytettiin Yritystutkimusneuvottelukunnan mallia. Kassavirtalaskelma löytyy kokonaisuudessaan liitteestä 13.

Kassavirtalaskelma alkaa siitä, kun oikaistun tuloslaskelman liiketulokseen lisätään kauden aikana tehdyt suunnitelman mukaiset poistot. Tästä saadaan tulokseksi käyttökate. Käyttökate eroaa tuloslaskelman käyttökatteesta laskennallisen palkkorjauksen määrällä. (Yritystutkimus 2011, 53.) Tässä yritykselle ei tehty laskennallista palkkorjausta. Käyttökatteeseen lisätään toiminnallisen käyttöpääoman muutos ja pakollisten varausten muutos. Tästä saadaan selville toimintajäämä. Toimintamäärä kertoo paljonko myyntituloja on jäljellä, kun lyhytvaikutteiset menot on laskettu. Jos toiminta jäämä on positiivinen, yritystä voidaan pitää kannattavana. (Yritystutkimus 2011, 57.) Yritys X:n toimintajäämä oli tarkasteluvuosina 60 000-219 000 välillä. Toiminta oli silloin jokaisena vuonna kannattavaa ja maksuvalmius on näin kunnossa.

Toimintajäämään tämän jälkeen lisätään rahoitustuotot ja satunnaiset kulut. Vastaavasti rahoituskulut sekä satunnaiset kulut vähennetään toimintajäämästä. Myös verot vähennetään. Näin saadaan selville rahoitusjäämä. (Yritystutkimus 2011, 53.) Rahoitusjäämän avulla selvitetään, kuinka hyvin yritys selviytyy juoksevista menoistaan. Luvun ollessa positiivinen, yritys pystyy suorittamaan investointinsa tulorahoituksen avulla ja maksamaan velkojaan myös takaisin. (Yritystutkimus 2011, 58.) Tarkasteltavan yrityksen arvo oli jokaisena kolmena tarkasteluvuonna positiivinen, joten voidaan olettaa, että yrityksen velkaantuminen ei tule kasvamaan.

Viimeisenä jäämänä lasketaan investointijäämä. Tämä saadaan, kun rahoitusjäämästä vähennetään investoinnit ja sijoitusten ja pitkäaikaisten saamisten muutos. (Yritystutkimus 2011, 53.) Jos investointijäämä on positiivinen, liiketoiminnasta tulleet tulot ovat riittäneet sekä aineellisiin että aineettomiin hyödykkeisiin kuten myös investointeihin, joita tilikauden aikana on tehty (Yritystutkimus 2011, 58.).

Vuonna 2013 Yritys X:n investointijäämä jäi negatiiviseksi. Näin ollen yrityksen liiketoiminnasta saadut kulut eivät kattaneen investointeja. Tilanne kuitenkin muuttui vuosina 2014 ja 2015, jolloin investointi jäämä oli reilusti positiivisuuden puolella.

Investointijäämän jälkeiset tulee vieraan ja oman pääoman ja rahavarojen muutos. Tämä kertoo millä tavoin mahdollinen alijäämä investointijäämässä on katettu ja vastaavasti se kertoo myös mihin mahdollinen positiivinen ylijäämä on käytetty. (Yritystutkimus 2011, 58.) Yritys X:n tapauksessa vuonna 2013 investointivajetta oli 214 092,84. Tämä vaje korvattiin pitkäaikaista sekä lyhytaikaista vierasta pääomaa. Vuosina 2014 ja 2015 investoinnin positiivinen jäämä käytettiin lyhentämällä pitkäaikaista sekä lyhytaikaista vierasta pääomaa.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Yritys X:lle tehdystä tilinpäätösanalyysistä voidaan todeta, että yrityksen toiminta on ollut nousujohteista. Vaikka yrityksen liikevaihto on pysynyt suhteellisen samana koko tarkastelujakson ajan, on muilla asioilla onnistuttu saamaan yrityksen tulosta parempaan suuntaan.

Kaikissa kannattavuutta koskevissa tunnusluvuissa oli selkeästi samanlainen päätelmä. Tarkasteluvuodet 2013 ja 2014 olivat hyvin samankaltaiset ja erot olivat hyvin pienet. Näinä vuosina jokaisen lasketun tunnusluvun erot olivat vain muutamia prosentteja. Esimerkiksi sijoitetun pääomantuotto oli vuonna 2013 7,5 ja vuonna 2014 arvo oli 6,3. Vuonna 2015 kaikissa luvuissa oli tapahtunut suuri muutos. Yritys oli onnistunut panostamaan toimintaansa ja se näkyi tunnusluvuissa. Kun vielä 2013 ja 2014 tunnuslukujen arvot olivat ohjearvojen mukaan heikon puolella, vuonna 2015 jokainen arvo nousi tyydyttävän puolelle. Suurin syy vuoden 2015 hyviin lukuihin on vieraan pääoman määrä. Yrityksen lainat rahoituslaitoksilta olivat lähes puolittuneet vuodesta 2014. Suurin prosentuaalinen muutos tapahtui sijoitetun pääoman tuotossa, jossa prosentti nousi vuodesta 2014 vuoteen 2015 11,7 prosenttia. Vuoden 2015 tunnusluvut pääsivät myös lähelle toimialan mediaaneja ja myös jotkin tunnusluvut jopa mediaanin ylitse.

Kaikissa kannattavuuden tunnusluvuissa pystyi myös huomaamaan kehityksen koko toimialan suhteen. Toimialan tunnuslukujen yläkvartiilit, mediaanit ja alakvartiilit olivat nousseet jokaisena vuonna ja parhaat lukemat oli vuonna 2015. Tällä on vaikutusta myös siihen, että Yritys X:n luvut olivat nousussa vuoteen 2015 mentäessä. Yritys X oli kuitenkin pystynyt nostamaan tunnuslukujaan huomattavasti enemmän kuin toimialan luvut olivat nousseet. Kaiken kaikkiaan Yritys X:n kannattavuuden voidaan katsoa olevan tyydyttävällä tasolla vuonna 2015 ja suunta, johon yritys on menossa on selkeästi oikea.

Yritys X:n maksuvalmiuden voidaan katsoa kaikin puolin olevan tyydyttävä. Quick ratio, joka kertoo lyhyen aikavälin maksuvalmiudesta oli yrityksellä hyvä. Maksuvalmius on ollut hiukan laskussa vuodesta 2013, mutta maksuvalmius on onnistuttu pitämään silti tyydyttävänä. Muutokset ovat olleet kuitenkin koko tarkasteluvälinä

pienet. Lasku johtuu lyhytaikaisten saamisten määrästä, joka on lisääntynyt vuodesta 2013 vuoteen 2015. Current ratio taas on yrityksellä on ollut nousujohteinen, vaikka muutos on ollutkin aika pieni. Yrityksen vaihto-omaisuus koostuu vain aineista ja tarvikkeista. Vaihto-omaisuuden määrän vaihtelu vaikuttaa maksuvalmiuteen ja current ration arvoon.

Se missä yrityksellä olisi eniten kehitettävää on sekä ostovelkojen että myyntisaamisten kiertoaika. Näissä molemmissa luvuissa toimialan kiertoaikat on pitkiä, mutta esimerkiksi vuonna 2013 Yritys X:n myyntisaamisten kiertoaika oli 115,7 päivää, kun toimialan yläkvartiili oli 53 päivää. Kiertoaika oli siis tuplasti korkeampi. Yritys siis antaa pitkiä maksuaikoja ja maksaa ostovelkansa myös hitaasti. Hyvää yrityksen kiertajoissa on se, että ostovelkojen kiertoaikat olivat pidemmät kuin myyntisaamisten kiertoaika. Tällä mahdollistetaan rahan tuleminen kassaan ennen kuin ostoja jouduttiin maksamaan. Tämä pitää yllä yrityksen maksukykyä. Toinen hyvä puoli on, että vuonna 2015 ostovelkojen kiertoaika oli kuitenkin pienentynyt vuodesta 2014.

Vakavaraisuuden tunnusluvut olivat yrityksellä parhaimmat. Omavaraisuusaste oli yrityksellä jokaisena tarkasteluvuonna yli toimialan yläkvartiilin. Myös YTN:n ohjearvojen mukaan luvut olivat jokaisena vuonna hyvän raja-arvon ylittäviä. Omavaraisuusaste oli myös nousu suhdanteinen eli paras arvo oli vuonna 2015. Omavaraisuusaste kertoo eniten yrityksen vakavaraisuudesta ja tappionsietokyvystä. Omavaraisuusasteen perusteella voidaan päätellä, että yrityksen vakavaraisuus on hyvällä pohjalla. Velkaprosentti oli myös yrityksellä hyvässä mallissa. Velkaprosentti oli laskenut jokaisena tarkasteluvuonna ja vuonna 2015 se oli jo melkein ohjearvojen hyvän asteikon puolella. Vuosina 2014 ja 2015 velkaprosentti oli myös pienempi, kuin toimialan mediaani.

Yritykselle tehdyn tunnuslukuanalyysin perusteella voidaan päätellä, että yritys on kannattava ja vakavarainen yritys, joka on onnistunut toimimaan alallaan jo pian parinkymmenen vuoden ajan. Yrityksen omavaraisuus on hyvä ja näin se pystyy selviytymään heikommassakin taloustilanteessa, koska velkoja on pystytty viime

vuosina pienentämään. Yrityksen taloudellinen tilanne on viimeisenä tarkasteluvuonna ollut selkeästi parempi kuin muina tarkasteluvuosina näin talouden suunta on oikea. Kassavirtalaskelman perusteella voidaan sanoa, että yrityksen liiketoiminnan tulot riittävät tällä hetkellä hyvin menojen ja kulujen kattamiseen. Viimeisten vuosien perusteella investointeihin voidaan panostaa yrityksessä jatkossakin.

Suurin kehittämisen kohde yrityksellä on pääoman käytön tehokkuudessa. Yrityksen tulisi kiinnittää huomiota sekä antamiinsa maksuaikoihin että ostovelkojen maksun nopeuteen. Tällä hetkellä nämä rasittavat liikaa yritystä, koska kierto-opeuksien suuret arvot sitovat pääomaa liikaa. Lyhentämällä kiertoaikoja yritys voisi nostaa rahoituksensa riittävyttä ja likviditeetti paranisi. Tätä kautta myös yrityksen kannattavuus nousisi.

LÄHTEET

Ikäheimo, S., Malmi, T. & Walden, R. 2016. Yrityksen laskentatoimi. Helsinki. Talentum Pro.

Kallunki, J. & Kytönen, E. 2002. Uusi tilinpäätösanalyysi. Helsinki. Kauppakaari.

KPA 30.12.1997/1339

KPL 30.12.1997/1336

Leppiniemi, J. & Kyykkänen, T. 2007. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. Helsinki. WSOYpro.

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2004. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki. Edita.

Salmi, I. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? Helsinki. Edita.

Toimiala Online. Finnvera Oyj. Tilinpäätöstilastot. Tavanomaisen jätteen keruu. Viitattu 05.12.2016. <http://www2.toimialaonline.fi/>

Tomperi, S. 2014. Käytännön kirjanpito. Helsinki. Edita.

Yritystutkimus ry. 2011. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. Helsinki. Gaudeamus.

LIITE 1

	TULOSLASKELMA	1.1.2013	1.1.2012
Rahayksikkö EURO		- 31.12.2013	- 31.12.2012
LIKEVAIHTO		1 752 523,63	1 981 417,38
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-465 497,52	-444 620,59
Varastojen lisäys / vähennys		39 776,57	-6 569,07
Ulkopuoliset palvelut		-28 643,24	-61 826,93
		-454 364,19	-513 016,59
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-394 471,18	-440 959,03
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-104 676,08	-103 065,86
Muut henkilösivukulut		-25 563,96	-31 000,00
		-524 711,22	-575 024,89
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-162 071,47	-173 709,54
		-162 071,47	-173 709,54
Liiketoiminnan muut kulut		-562 978,03	-522 979,23
LIKEVOITTO (-TAPPIO)		48 398,72	196 687,13
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Muilta		5 754,04	8 004,50
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Muille		-15 987,90	-16 495,15
		-10 233,86	-8 490,65
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		38 164,86	188 196,48
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		38 164,86	188 196,48
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		95 811,07	26 675,65
		95 811,07	26 675,65
Tuloverot			
Tilikauden verot		-33 089,88	-52 681,65
		-33 089,88	-52 681,65
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		100 886,05	162 190,90

LIITE 2

	TASE	
Rahayksikkö EURO	31.12.2013	31.12.2012
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	8 096,76	6 000,00
Muut pitkävaikutteiset menot	599,17	3 817,87
	8 695,93	9 817,87
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Omistetut	1 510,00	1 510,00
Rakennukset ja rakennelmat		
Omistetut	12 920,59	13 756,69
Koneet ja kalusto	776 272,19	714 242,30
Muut aineelliset hyödykkeet	11 115,28	13 142,58
	801 818,06	742 651,57
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	70 933,78	59 581,58
	70 933,78	59 581,58
	881 447,77	812 051,02
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	48 313,00	8 536,43
	48 313,00	8 536,43
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	555 664,41	474 838,07
Lainasaamiset	36 717,91	20 700,00
Muut saamiset	24 356,09	3 276,55
Siirtosaamiset	78 737,83	47 501,41
	695 476,24	546 316,03
Rahat ja pankkisaamiset	10 148,59	84 301,96
	753 937,83	639 154,42
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 635 385,60	1 451 205,44

LIITE 3

	TASE	
Rahayksikkö EURO	31.12.2013	31.12.2012
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma		
Osakepääoma	8 409,40	8 409,40
	8 409,40	8 409,40
Vararahasto	2 000,00	2 000,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	407 055,88	293 364,98
Tilikauden voitto (tappio)	100 886,05	162 190,90
	518 351,33	465 965,28
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	200 103,66	295 914,73
	200 103,66	295 914,73
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	266 741,53	178 266,70
	266 741,53	178 266,70
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	212 384,97	112 420,33
Ostovelat	198 637,77	193 877,32
Muut velat	137 232,37	95 064,02
Siirtovelat	101 933,97	109 697,06
	650 189,08	511 058,73
	916 930,61	689 325,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 635 385,60	1 451 205,44

LIITE 4

	TULOSLASKELMA	1.1.2015	1.1.2014
Rahayksikkö EURO		- 31.12.2015	- 31.12.2014
LIKEVAIHTO		1 692 825,87	1 685 768,64
Liiketoiminnan muut tuotot		500,00	500,00
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-612 370,81	-354 425,16
Varastojen lisäys / vähennys		16 200,02	60 187,00
Ulkopuoliset palvelut		-16 987,24	-53 281,16
		-613 158,03	-347 519,32
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-416 558,38	-423 254,70
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-116 756,44	-106 363,35
Muut henkilösivukulut		-25 375,40	-26 542,51
		-558 690,22	-556 160,56
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-130 304,03	-164 836,16
		-130 304,03	-164 836,16
Liiketoiminnan muut kulut		-269 930,29	-584 159,17
LIKEVOITTO (-TAPPIO)		121 243,30	33 593,43
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Muilta		9 584,53	8 939,91
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Muille		-14 903,58	-21 535,47
		-5 319,05	-12 595,56
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		115 924,25	20 997,87
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		115 924,25	20 997,87
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-19 974,67	45 000,00
		-19 974,67	45 000,00
Tuloverot			
Tilikauden verot		-19 254,92	-13 971,56
		-19 254,92	-13 971,56
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		76 694,66	52 026,31

LIITE 5

	TASE	
Rahayksikkö EURO	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	8 096,76	8 096,76
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	90,00
	8 096,76	8 186,76
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Omistettut	1 510,00	1 510,00
Rakennukset ja rakennelmat		
Omistettut	11 405,20	12 137,94
Koneet ja kalusto	617 747,84	704 759,75
Muut aineelliset hyödykkeet	7 188,60	9 087,98
	637 851,64	727 495,67
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	43 933,78	43 933,78
	43 933,78	43 933,78
	689 882,18	779 616,21
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	124 700,02	108 500,00
	124 700,02	108 500,00
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	479 172,15	467 912,21
Lainasaamiset	3 321,50	1 429,50
Muut saamiset	27 092,76	698,62
Siirtosaamiset	42 790,72	68 969,90
	552 377,13	539 010,23
Rahat ja pankkisaamiset	50 137,83	12 163,49
	727 214,98	659 673,72
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 417 097,16	1 439 289,93

LIITE 6

	TASE	
Rahayksikkö EURO	31.12.2015	31.12.2014
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma		
Osakepääoma	8 409,40	8 409,40
	8 409,40	8 409,40
Vararahasto	2 000,00	2 000,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	464 468,24	460 041,93
Tilikauden voitto (tappio)	76 694,66	52 026,31
	551 572,30	522 477,64
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	175 078,33	155 103,66
	175 078,33	155 103,66
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	117 288,78	203 191,84
	117 288,78	203 191,84
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	134 260,94	116 047,07
Ostovelat	265 750,02	253 351,58
Muut velat	61 561,43	91 018,28
Siirtovelat	111 585,36	98 099,86
	573 157,75	558 516,79
	690 446,53	761 708,63
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 417 097,16	1 439 289,93

LIITE 7**OIKAISTUN TULOSLASKELMAN KAAVA****LIKEVAIHTO**

Liiketoiminnan muut tuotot

LIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ

Aine- ja tarvikekäyttö
Ulkopuoliset palvelut
Henkilöstökulut
Liiketoiminnan muut kulut
laskennallinen palkkorjaus
Valmisteveraston lisäys/vähennys

KÄYTTÖKATE

Suunnitelman mukaiset poistot
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä
Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset

LIKETULOS

Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista
Muut korko- ja rahoitustuotot
Korkokulut ja muut rahoituskulut
Kurssierot
Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset
Välittömät verot

NETTOTULOS

Satunnaiset tuotot
Satunnaiset kulut

KOKONAISTULOS

Poistoeron lisäys/vähennys
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys
Laskennallinen palkkorjaus
Käyvän arvon muutokset
Muut tuloksen oikaisut

TULOS

LIITE 8**OIKAISTU TASEEN KAAVA****PYSYVÄT VASTAAVAT****Aineettomat hyödykkeet:**

- Tutkimusmenot
- Kehittämismenot
- Liikearvo
- Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet yhteensä**Aineelliset hyödykkeet:**

- Maa- ja vesialueet
- Rakennukset ja rakennelmat
- Koneet ja kalusto
- Muut aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet yhteensä**Sijoitukset:**

- Sisäiset osakkeet ja osuudet
- Muut osakkeet ja osuudet
- Sisäiset saamiset
- Muut saamiset ja sijoitukset

Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä**Leasingvastuukanta****VAIHTUVAT VASTAAVAT****Vaihto-omaisuus:**

- Aineet ja tarvikkeet
- Keskeneräiset tuotteet
- Valmiit tuotteet
- Muu vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus yhteensä

- Myyntisaamiset
- Sisäiset myyntisaamiset
- Muut sisäiset saamiset
- Muut saamiset

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä**Rahat ja rahoitusarvopaperit****VASTAAVAA YHTEENSÄ**

LIITE 9

OIKAISTU TASEEN KAAVA**OMA PÄÄOMA**

Osakepääoma
Ylikurssirahasto
Muut rahastot
Kertyneet voittovarot
Tilikauden tulos
Pääomalainat

Taseen omapääoma yhteensä**Poistoero ja varaukset yhteensä****Oman pääoman oikaisut****Oikaistu oma pääoma yhteensä****VIERAS PÄÄOMA**

Lainat rahoituslaitoksilta
Eläkelainat
Saadut ennakot
Sisäiset velat
Muut pitkäaikaiset velat

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä**Laskennallinen verovelka****Pakolliset varaukset****Leasingvastuukanta**

Korolliset lyhytaikaiset velat
Saadut ennakot
Ostovelat
Sisäiset ostovelat
Muut sisäiset velat
Muut korottomat lyhytaikaiset velat

Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä**Oikaistu vieras pääoma yhteensä****VASTATTAVAA YHTEENSÄ**

LIITE 10

YRITYS X OIKAISTU TULOSLASKELMA	2015	2014	2013
LIKEVAIHTO	1 692 825,87	1 685 768,64	1 752 523,63
Liiketoiminnan muut tuotot	500,00	500,00	-
LIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	1 693 325,87	1 686 268,64	1 752 523,63
Aine- ja tarvikekäyttö	596 170,79	294 238,16	425 720,95
Ulkoiset palvelut	16 987,24	53 281,16	28 643,24
Henkilöstökulut	558 690,22	556 160,56	524 711,22
Liiketoiminnan muut kulut	269 930,29	584 159,17	562 978,03
laskennallinen palkkorjaus	-	-	-
Valmisteveraston lisäys/vähennys	-	-	-
KÄYTTÖKATE	251 547,33	198 429,59	210 470,19
Suunnitelman mukaiset poistot	130 304,03	164 836,16	162 071,47
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-	-	-
Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset	-	-	-
LIKETULOS	121 243,30	33 593,43	48 398,72
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	-	-	-
Muut korko- ja rahoitustuotot	9 584,53	8 939,91	5 754,04
Korkokulut ja muut rahoituskulut	14 903,58	21 535,47	15 987,90
Kurssierot	-	-	-
Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset	-	-	-
Välittömät verot	19 254,92	13 971,56	33 089,88
NETTOTULOS	96 669,33	7 026,31	5 074,98
Satunnaiset tuotot	-	-	-
Satunnaiset kulut	-	-	-
KOKONAISTULOS	96 669,33	7 026,31	5 074,98
Poistoeron lisäys/vähennys	19 974,67	45 000,00	95 811,07
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys	-	-	-
Laskennallinen palkkorjaus	-	-	-
Käyvän arvon muutokset	-	-	-
Muut tuloksen oikaisut	-	-	-
TULOS	76 694,66	52 026,31	100 886,05

LIITE 11

YRITYS X OIKAISTU TASE VASTATTAVAA	2015	2014	2013
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet:			
Tutkimusmenot	-	-	-
Kehittämismenot	-	-	-
Liikearvo	-	-	-
Muut aineettomat hyödykkeet	8 096,76	8 186,76	8 695,93
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	8 096,76	8 186,76	8 695,93
Aineelliset hyödykkeet:			
Maa- ja vesialueet	1 510,00	1 510,00	1 510,00
Rakennukset ja rakennelmat	11 405,20	12 137,94	12 920,59
Koneet ja kalusto	617 747,84	704 759,75	776 272,19
Muut aineelliset hyödykkeet	7 188,60	9 087,98	11 115,28
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	637 851,64	727 495,67	801 818,06
Sijoitukset:			
Sisäiset osakkeet ja osuudet	-	-	-
Muut osakkeet ja osuudet	-	-	-
Sisäiset saamiset	-	-	-
Muut saamiset ja sijoitukset	43 933,78	43 933,78	70 933,78
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	43 933,78	43 933,78	70 933,78
Leasingvastuukanta	-	-	-
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus:			
Aineet ja tarvikkeet	124 700,02	108 500,00	48 313,00
Keskeneräiset tuotteet	-	-	-
Valmiit tuotteet	-	-	-
Muu vaihto-omaisuus	-	-	-
Vaihto-omaisuus yhteensä	124 700,02	108 500,00	48 313,00
Myyntisaamiset	479 172,15	467 912,21	555 664,41
Sisäiset myyntisaamiset	-	-	-
Muut sisäiset saamiset	46 112,22	70 399,40	115 455,74
Muut saamiset	27 092,76	689,62	24 356,09
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	552 377,13	539 001,23	695 476,24
Rahat ja rahoitusarvopaperit	50 137,83	12 163,49	10 148,59
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 417 097,16	1 439 280,93	1 635 385,60

LIITE 12

YRITYS X OIKAISTU TASE VASTATTAVAA	2015	2014	2013
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	8 409,40	8 409,40	8 409,40
Ylikurssirahasto	-	-	-
Muut rahastot	2 000,00	2 000,00	2 000,00
Kertyneet voittovarot	464 468,24	460 041,93	407 055,88
Tilikauden tulos	76 694,66	52 026,31	100 886,05
Pääomalainat	-	-	-
Taseen omapääoma yhteensä	551 572,30	522 477,64	518 351,33
Poistoero ja varaukset yhteensä	175 078,33	155 103,66	200 103,66
Oman pääoman oikaisut	-	-	-
Oikaistu oma pääoma yhteensä	726 650,63	677 581,30	718 454,99
VIERAS PÄÄOMA			
Lainat rahoituslaitoksilta	117 288,78	203 191,84	266 741,53
Eläkelainat	-	-	-
Saadut ennakot	-	-	-
Sisäiset velat	-	-	-
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	117 288,78	203 191,84	266 741,53
Laskennallinen verovelka	-	-	-
Pakolliset varaukset	-	-	-
Leasingvastuukanta	-	-	-
Korolliset lyhytaikaiset velat	134 260,94	116 047,07	212 384,97
Saadut ennakot	-	-	-
Ostovelat	265 750,02	253 351,58	198 637,77
Sisäiset ostovelat	-	-	-
Muut sisäiset velat	-	-	-
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	173 146,79	189 118,14	239 166,34
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä	573 157,75	558 516,79	650 189,08
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	690 446,53	761 708,63	916 930,61
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 417 097,16	1 439 289,93	1 635 385,60

LIITE 13

Kassavirtalaskelma Yritys X

1000 euro	Tot. 2013	Tot. 2014	Tot. 2015
Liiketulos	48398,72	33593,43	121243,30
Poistot ja arvonalentumiset	162071,47	164836,16	130304,03
Käyttökate	210470,19	198429,59	251547,33
Käyttöpääoman muutos	-149771,07	100944,62	-33139,83
Pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00
Toimintajäämä	60699,12	299374,21	218407,50
Rahoitustuotot ja -kulut	-10233,86	-12595,56	-5319,05
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00
Verot	-33089,88	-13971,56	-19254,92
Rahoitusjäämä	17375,38	272807,09	193833,53
Investoinnit	-220116,02	-90004,60	-40570,00
Sijoitusten ja pitkäaikaiset saamiset	-11352,20	27000,00	0,00
Investointijäämä	-214092,84	209802,49	153263,53
Pitkäaikainen vieras pääoma	88474,83	-63549,69	-85903,06
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	99964,64	-96337,90	18213,87
Pääomalainat	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman lisäys	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	-16017,91	0,00	0,00
Maksetut osingot	-32482,09	-47900,00	-47600,00
Rahavarojen muutos	-74153,37	2014,90	37974,34
Rahat ja pankkisaamiset alussa	84301,96	10148,59	12163,49
Rahat ja pankkisaamiset lopussa	-10148,59	-12163,49	-50137,83
=	0,00	0,00	0,00

LIITE 14

TOIMIALAN TUNNUSLUVUT FINNVERA OYJ

Liiketulos-%	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	9,0	10,3	14,0
Mediaani	6,0	7,0	8,0
Toimialan alakvartaali	0,0	2,3	4,0

Käyttökate-%	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	18,0	22,3	22,0
Mediaani	12,0	14,5	17,0
Toimialan alakvartaali	7,0	9,5	11,0

Nettotulos-%	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	6,0	8,0	11,0
Mediaani	4,0	4,0	6,0
Toimialan alakvartaali	0,0	0,0	1,0

Sijoitetun pääoman tuotto-%	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	19,0	19,8	26,0
Mediaani	9,0	11,0	17,0
Toimialan alakvartaali	-1,0	2,0	6,0

Kokonaispääoman tuotto-%	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	13,0	15,3	17,0
Mediaani	7,0	8,5	9,0
Toimialan alakvartaali	-1,0	1,8	5,0

Quick ratio	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	1,0	1,3	1,0
Mediaani	1,0	1,0	1,0
Toimialan alakvartaali	0,8	1,0	0,0

Current ratio	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	1,0	1,3	1,0
Mediaani	1,0	1,0	1,0
Toimialan alakvartaali	1,0	1,0	1,0

Myyntisaamisten kiertoaika	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	53,0	57,0	55,0
Mediaani	41,0	42,0	37,0
Toimialan alakvartaali	18,0	25,0	28,0

Ostovelkojen kiertoaika	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	103,0	107,0	130,0
Mediaani	64,0	51,0	74,0
Toimialan alakvartaali	38,0	38,0	40,0

Omavaraisuusaste-%	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	35,0	39,3	39,0
Mediaani	18,0	21,5	28,0
Toimialan alakvartaali	7,0	3,8	10,0

Suhteellinen velkaantuneisuus-%	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	80,0	90,5	80,0
Mediaani	46,0	49,0	56,0
Toimialan alakvartaali	27,0	30,0	42,0

Liikevaihdon muutos-%	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	16,5	20,5	12,0
Mediaani	3,5	5,0	2,0
Toimialan alakvartaali	-5,5	-2,0	-9,0

Liikevaihto / henkilö (1000€)	2013	2014	2015
Toimialan yläkvartaali	172000	185,0	161,0
Mediaani	138,0	141,0	122,0
Toimialan alakvartaali	99,0	105,0	86,0

LIITE 15

YRITYS X:N TUNNUSLUVUT

KANNATTAVUUS 2015

$$\text{Liiketulosprosentti} = \frac{121243,3}{1693325,87} * 100 = 7,16 = 7,2\%$$

$$\text{Käyttökateprosentti} = \frac{251547,33}{1693325,87} * 100 = 14,86 = 14,9\%$$

$$\text{Nettotulosprosentti} = \frac{96669,33}{1693325,87} * 100 = 5,71 = 5,7\%$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto prosentti} = \frac{130827,83}{726650,63} * 100 = 18,0 \%$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto prosentti} = \frac{130827,83}{1417097,16} * 100 = 9,232 = 9,2\%$$

MAKSUVALMIUS 2015

$$\text{Quick ratio} = \frac{552377,13 - 50137,83}{573157,75} = 0,876 = 0,9$$

$$\text{Current ratio} = \frac{124700,02 + 552377,13 + 50137,83}{690446,53} = 1,053 = 1,1$$

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika} = \frac{365 * 479172,15}{1692825,87} = 103,32 = 103,3 \text{ pv}$$

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika} = \frac{365 * 265750,02}{596170,79 + 16987,24} = 158,16 = 158,2 \text{ pv}$$

VAKAVARAISUUS 2015

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{726650,63}{1417097,16} * 100 = 51,277 = 51,3\%$$

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus} = \frac{726650,63}{1417097,16} * 100 = 40,878 = 40,9\%$$

MUUT TUNNUSLUVUT 2015

$$\text{Liikevaihdon muutosprosentti} = \frac{1692825,87 - 1685768,64}{1685768,64} * 100 = 0,42 = 0,4\%$$

$$\text{Liikevaihto per henkilö} = \frac{1692825,87}{20} = 84641,3 \text{ euroa}$$

KANNATTAVUUS 2014

$$\text{Liiketulosprosentti} = \frac{33593,43}{1686268,64} * 100 = 1,992 = 2,0\%$$

$$\text{Käyttökateprosentti} = \frac{198429,59}{1686268,64} * 100 = 11,767 = 11,8\%$$

$$\text{Nettotulosprosentti} = \frac{7026,31}{1686268,64} * 100 = 0,417 = 0,4\%$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto prosentti} = \frac{42533,34}{677581,3} * 100 = 6,277 = 6,3\%$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto prosentti} = \frac{42533,34}{1439289,93} * 100 = 2,955 = 3,0\%$$

MAKSUVALMIUS 2014

$$\text{Quick ratio} = \frac{539001,23 - 12163,49}{558516,79} = 0,943 = 0,9$$

$$\text{Current ratio} = \frac{108500 + 539001,23 + 12163,49}{761708,63} = 0,866 = 0,9$$

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika} = \frac{365 * 467912,21}{1685768,64} = 101,312 = 101,3 \text{ pv}$$

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika} = \frac{365 * 253351,58}{294238,16 + 53281,16} = 266,095 = 266,1 \text{ pv}$$

VAKAVARAISUUS 2014

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{677581,3}{1439289,93} * 100 = 47,077 = 47,1\%$$

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus} = \frac{761708,63}{1685768,64} * 100 = 45,185 = 45,1\%$$

MUUT TUNNUSLUVUT 2014

$$\begin{aligned} \text{Liikevaihdon muutosprosentti} &= \frac{1685768,64 - 1752523,63}{1752523,63} * 100 = -3,809 \\ &= -3,8\% \end{aligned}$$

$$\text{Liikevaihto per henkilö} = \frac{1685768,64}{20} = 84288,4 \text{ euroa}$$

KANNATTAVUUS 2013

$$\text{Liiketulosprosentti} = \frac{48398,72}{1752523,63} * 100 = 2,762 = 2,8\%$$

$$\text{Käyttökateprosentti} = \frac{210470,19}{1752523,63} * 100 = 12,01 = 12,0\%$$

$$\text{Nettotulosprosentti} = \frac{5074,98}{1752523,63} * 100 = 0,29 = 0,3\%$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuottoprosentti} = \frac{54152,76}{718454,99} * 100 = 7,537 = 7,5\%$$

$$\text{Kokonaispääoman tuottoprosentti} = \frac{54152,76}{1635385,6} * 100 = 3,311 = 3,3\%$$

MAKSUVALMIUS 2013

$$\text{Quick ratio} = \frac{695476,24 - 10148,59}{650189,08} = 1,054 = 1,1$$

$$\text{Current ratio} = \frac{48313 + 695476,24 + 10148,59}{916930,61} = 0,822 = 0,8$$

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika} = \frac{365 * 555664,41}{1752523,63} = 115,729 = 115,7 \text{ pv}$$

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika} = \frac{365 * 198637,77}{425720,95 + 28643,24} = 159,570 = 159,6 \text{ pv}$$

VAKAVARAISUUS 2013

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{718454,99}{1635385,6} * 100 = 43,932 = 43,9\%$$

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus} = \frac{916930,61}{1752523,63} * 100 = 52,321 = 52,3\%$$

MUUT TUNNUSLUVUT 2013

$$\begin{aligned} \text{Liikevaihdon muutosprosentti} &= \frac{1752523,63 - 1981417,38}{1981417,38} * 100 = -11,552 \\ &= -11,5\% \end{aligned}$$

$$\text{Liikevaihto per henkilö} = \frac{1752523,63}{24} = 73021,8 \text{ euroa}$$